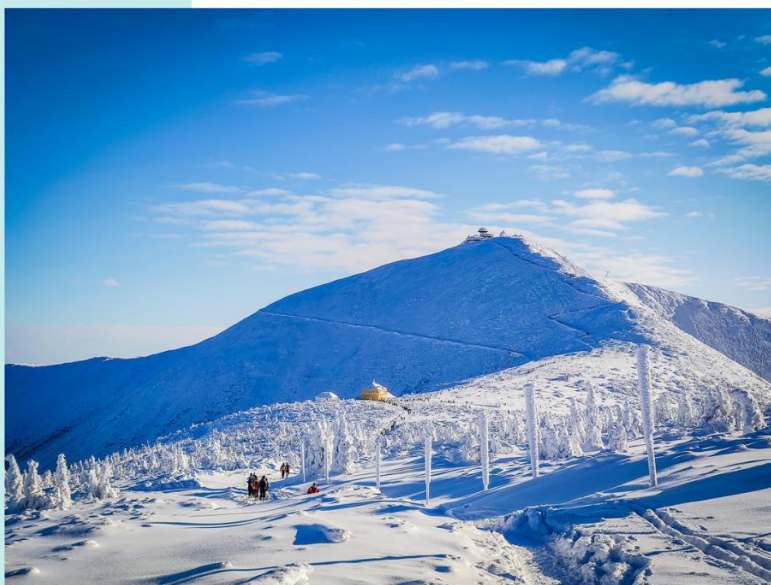

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY

**INTERNETOWE
BADANIE TURYSTÓW
NA DOLNYM ŚLĄSKU
W 2020 ROKU**

**DOLNOŚLĄSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA**

Z bieraj się

SŁOWO WSTĘPU

Kto podróżował po Dolnym Śląsku w 2020 roku? Czy epidemia koronawirusa wpłynęła na sposób i częstotliwość wycieczek turystycznych na Dolnym Śląsku? Jak ten, bez wątpienia trudny dla branży turystycznej, rok widzą turyści? W jakim celu podróżują, co ich przyciąga na Dolny Śląsk, czym się zachwycają, co planują oraz kto jest dla nich turystyczną inspiracją w Internecie do podróży po Dolnym Śląsku? Na te i inne pytania znajdą Państwo odpowiedź w niniejszym raporcie.

Raport powstał na podstawie danych uzyskanych w „Internetowym Badaniu Turystów na Dolnym Śląsku w 2020 roku” prowadzonym od 13. do 20. stycznia 2020 roku.

W raporcie zawarto też listę „Dolnośląskich Zachwyków 2020”, czyli najpiękniejszych miejsc na Dolnym Śląsku, które odwiedzili w minionym roku turyści podróżujący po regionie. Są wśród nich zarówno znane i popularne dolnośląskie atrakcje, jak i wciąż nieodkryte turystyczne perełki.

Raport to także próba zbadania nastrojów i oczekiwań turystycznych wobec 2021 roku.

Zapraszam do zapoznania się z podsumowaniem wyników.

Magdalena Piotrowicz-Zbieraj

autorka badań

SPIS TREŚCI

Słowo wstępu.....	2
Informacje o badaniu	6
Główne wnioski.....	7
1. Kim jest turysta na Dolnym Śląsku?	9
2. Jakie to były podróże?.....	11
3. Czy Dolny Śląsk jest atrakcyjny turystycznie?	14
4. Jakie są najsilniejsze atuty turystyczne Dolnego Śląska?	16
5. Dlaczego podróżujemy po Dolnym Śląsku?	17
6. W jakim stopniu epidemia koronawirusa wpłynęła na częstotliwość podróży po Dolnym Śląsku?	19
7. Jak zmienił się styl podróżowania po Dolnym Śląsku?	21
8. Co zachwycało na Dolnym Śląsku w 2020 roku?.....	23
9. Jakie mamy turystyczne plany na Dolnym Śląsku w 2021 roku?	32
10. Skąd czerpiemy informacje i inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku?	33
Blogi turystyczne i podróżnicze.....	35
Fanpage, grupy turystyczne na FB	38
Instagram	39
Podsumowanie - trendy.....	41
Załączniki.....	42
Lista fanpage i portali, na których pojawiły się informacje o badaniu:.....	42
Lista wykresów:.....	44

AUTORZY I ORGANIZATORZY INTERNETOWEGO BADANIA TURYSTÓW

DOLNOŚLĄSKA ORGANIZACJA TURYSTYCZNA

Utworzona w 2000 r. Dolnośląska Organizacja Turystyczna jest stowarzyszeniem zrzeszającym ponad 150 podmiotów działających w branży turystycznej. Nadrzędnym celem, przyświecającym organizacji od momentu powstania, jest ogniskowanie działań podmiotów prywatnych, jak i publicznych, we wspólnym wysiłku na rzecz wzmacniania konkurencyjności dolnośląskiej oferty turystycznej.

**DOLNOŚLĄSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA**

Obecnie DOT stara się przygotować dla Dolnego Śląska strategię nie tylko szybkiego wychodzenia regionalnej branży turystycznej z wywołanego pandemią kryzysu, ale także zdecydowanego podniesienia jej konkurencyjności. Aby strategia ta odniosła sukces, należy oprzeć ją na jak najrzetelniejszych i kompleksowych badaniach preferencji turystów, stopnia rozpoznawalności regionu i jego atrakcji w skali międzynarodowej oraz obecnych i przyszłych trendów w zakresie spędzania wolnego czasu. Analiza tych danych pozwoli podmiotom związanym z dolnośląską branżą turystyczną na zoptymalizowanie świadczonych usług oraz ułatwi opracowanie nowych planów promocyjno-informacyjnych. Nadrzędnym celem jest uczynienie Dolnego Śląska regionem kojarzącym się z bogatą, zróżnicowaną, nowoczesną i kierowaną do szerokiego grona odbiorców ofertą turystyczną. Dolny Śląsk, z całą jego różnorodnością i wyjątkowością ze wszech miar wart jest tego, by stać się jednym z najmodniejszych i najpopularniejszych kierunków podróży turystów z całego świata.

PAWEŁ WYBIERAŁA, PREZES DOLNOŚLĄSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

Ubiegły rok, naznaczony pandemią, odcisnął duże piętno na branży turystycznej, ale przyniósł także pozytywy. W szczególności Dolnoślązakom pozwolił poznać swój region. Zazwyczaj to, co jest blisko nas wydaje nam się mało atrakcyjne lub zupełnie niezajmujące. Teraz chcemy wykorzystać popularność Dolnego Śląska, którą widzimy w tych badaniach, by rozłożyć ruch turystyczny równomiernie i zachęcić turystów do odwiedzania mniej popularnych zakątków regionu. Pokazać, że nie tylko Karpacz i Szklarska Poręba to miejsca, które trzeba zobaczyć. Bogactwo zabytków, zamków, pałaców, muzeów oraz bogactwo przyrodnicze dają olbrzymie możliwości do podróżowania po Dolnym Śląsku.

Naszym celem jest ich promocja, także poza granicami województwa. Ten urodzaj pozwala nam na usieciowienie atrakcji turystycznych w postaci szlaków tematycznych. Dzięki temu turysta w łatwy sposób może zaplanować, czy będzie chciał podróżować Szlakiem Smaków Dolnego Śląska, Zabytków Techniki, Piwa i Wina, czy może Szlakiem Podziemi. Dziękuję wszystkim za udział w badaniu, ponieważ jego wyniki będą dla nas bardzo istotne w opracowaniu strategii działań Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej na najbliższe lata.

BLOG O PODRÓŻACH ZBIERAJSIE.PL

Zbierajsie.pl to blog o podróżach z dziećmi pisany przez Wrocławian, Magdę i Jacka Zbierajów. Został założony w 2017 roku i od tego czasu stanowi inspirację do wycieczek po Dolnym Śląsku, a także dalekich i egzotycznych podróży dla polskich rodzin. Rocznie odwiedza go ponad

500 tys. osób. Autorzy bloga są laureatami II miejsca w Turystycznych Mistrzostwach Blogerów 2019 organizowanych przez Polską Organizację Turystyczną.

Trzonem tematyki zbierajsie.pl od początku jego istnienia są wycieczki po Dolnym Śląsku, które można odbyć wspólnie z małymi dziećmi.

MAGDALENA PIOTROWICZ-ZBIERAJ, SOCJOLOG, AUTORKA BLOGA ZBIERAJSIE.PL

Od czterech lat inspirujemy do podróży po Dolnym Śląsku prowadząc blog o podróżach rodzinnych: zbierajsie.pl. Promujemy aktywne rodzicielstwo na łonie przyrody, podpowiadamy ludziom gdzie jechać i w jaki sposób przygotować się do wycieczek, żeby wszyscy członkowie rodziny byli zadowoleni i bezpieczni. Miniony rok był trudny nie tylko dla branży turystycznej, ale także dla samych turystów. Z jednej strony mierzyliśmy się z obostrzeniami, obawami przed zakażeniem koronawirusem, a z drugiej (trochę z konieczności) przeżyliśmy boom na podróże lokalne i zaspokojenie potrzeby przebywania na łonie przyrody. Internet wrzał – wszyscy szukali inspiracji na weekendowe wycieczki. Najlepiej w miejsca mniej znane i zatłoczone. Ten rok uwidoczniał jeszcze bardziej potrzebę rozłożenia ruchu turystycznego.

Celem istnienia naszego bloga jest inspirowanie i dostarczanie ludziom potrzebnych informacji, które ułatwiają rodzinne wycieczki. Dlatego zrodził się pomysł by zapytać turystów, którzy aktywnie korzystają z Internetu o to, co ich inspirowało, zachwyca i po co podróżują. Wierzę, że wyniki Internetowego Badania Turystów pomogą lepiej dostosowywać publikowane treści nie tylko w materiałach Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej, czy na naszym blogu, ale także wśród innych twórców. Tak by wspólnymi siłami pomóc turystom odkrywać więcej, bardziej i bezpieczniej.

Wiem też, że zawarte w raporcie „Dolnośląskie Zachwyty” i lista inspirujących blogów, grup i fanpage'y FB, czy profili na Instagramie zainteresuje także samych turystów.

PARTNERZY BADANIA I SPONSORZY NAGRÓD

Równolegle do Internetowego Badania turystów dzięki wsparciu partnerów badania został zorganizowany konkurs z atrakcyjnymi nagrodami ufundowanymi przez:

Zamek Grodno
Zagórze Śląskie
www.zamekgrodno.pl

Riese
SZTOLNIE WALIMSKIE

Wrocław miasto spotkań

INFORMACJE O BADANIU

- **Cel badania:**
 - 1) Stworzenie internetowego profilu turysty na Dolnym Śląsku, czyli osoby, która nie tylko podróżowała po Dolnym Śląsku w 2020 roku, ale także interesuje się regionem, podróżami, a często dzieli się tym także w sieci należąc do grup społecznościowych i śledząc profile turystyczne o Dolnym Śląsku w social mediach.
 - 2) Sprawdzenie wpływu epidemii koronawirusa na decyzje turystyczne.
 - 3) Stworzenie listy „Dolnośląskich Zachwyków 2020”.
 - 4) Zbadanie poziomu zainteresowania podróżami w celach turystycznych w 2021 roku.
- **Termin badania:** 13-20.01.2021 roku.
- **Próba:** w badaniu wzięło udział 1084 turystów podróżujących po Dolnym Śląsku w 2020 roku. Próba nie jest reprezentatywna dla wszystkich turystów odwiedzających Dolny Śląsk w 2020 roku, ale jest reprezentatywna dla turystów odwiedzających Dolny Śląsk w 2020 roku i poszukujących informacji na temat podróży i Dolnego Śląska w Internecie.
- **Kryteria:** co najmniej jedna podróż w celach turystycznych po Dolnym Śląsku w 2020 roku, a także choć minimalne zainteresowanie regionem i turystyką.
- **Dobór próby:** informacje o badaniu pojawiły się na profilach organizatorów (Dolnośląską Organizacji Turystycznej, Dolny Śląsk Travel oraz blogu Zbieraj się), a także licznych grupach w social mediach dotyczących turystyki stricte na Dolnym Śląsku jak i w całej Polsce. Dodatkowo o informacje o badaniu zostały opublikowane w social mediach blogerów podróżniczych piszących o Dolnym Śląsku. Lista grup i profili została zamieszczona na końcu raportu.
- **Technika:** wywiady internetowe wspomagane komputerowo (CAWI).

GŁÓWNE WNIOSKI

1. W badaniu nie wzięły udziału osoby przypadkowe. Są to turyści, którzy w 2020 roku odbyli choć jedną podróż po Dolnym Śląsku, interesują się regionem oraz turystyką w Polsce. Średnio osoba ankietowana w Internetowym Badaniu Turystów na Dolnym Śląsku odbywała w 2020 roku 9 wycieczek po województwie, w tym 3 z minimum 1 noclegiem. (zobacz 2. Jak to były podróże?)
2. W badaniu wzięli udział zarówno Dolnoślązacy (58,1%), jak i mieszkańcy innych województw. Respondenci to w 72,9% kobiety. Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową były osoby od 25. do 44. roku życia – 75% badanych. (zobacz 1. Kim jest turysta na Dolnym Śląsku)
3. Najczęstszym towarzystwem podczas turystycznych podróży po Dolnym Śląsku był partner (69,5%) oraz dzieci (67,4%). (zobacz 1. Kim jest turysta na Dolnym Śląsku)
4. Najpopularniejsze były wyjazdy jednodniowe. Stanowiły one 75,5% wszystkich wycieczek po Dolnym Śląsku w 2020 roku. Na jednodniowe wyjazdy w celach turystycznych zdecydowało się 99,4% turystów mieszkających na terenie naszego województwa oraz 54,6% mieszkańców innych województw. (zobacz 2. Jak to były podróże?)
5. Na dłuższe wyjazdy urlopowe, trwające powyżej 7 noclegów, na Dolnym Śląsku w 2020 roku zdecydowało się 21,8% turystów pochodzących z innych regionów Polski oraz 9% turystów lokalnych. (zobacz 2. Jak to były podróże?)
6. Najpopularniejszą porą na podróż po Dolnym Śląsku jest lato. W miesiącach wakacyjnych po Dolnym Śląsku podróżowało 87,5% badanych turystów. Najmniej osób odwiedziło Dolny Śląsk zimą – 53%. Z kolei 35,3% turystów deklaruje, że odwiedza Dolny Śląsk o każdej porze roku. (zobacz 2. Jak to były podróże?)
7. Według respondentów Dolny Śląsk jest bardzo atrakcyjny turystycznie. Średnia ocena atrakcyjności turystycznej regionu w pięciopunktowej skali wyniosła 4,83. Respondentom odrobinę bardziej atrakcyjna turystycznie wydaje się być przyroda niż obiekty zabytkowe i miejsca historyczne: 4,80 versus 4,70. Najniższą ocenę, ale wciąż dobrą, uzyskała oferta turystyczna Dolnego Śląska – 4,54. (zobacz 3. Czy Dolny Śląsk jest atrakcyjny turystycznie?)
8. Najsilniejszymi atutami turystycznymi Dolnego Śląska są: góry (86,5%), lasy, parki narodowe i parki krajobrazowe (60%) oraz zabytki, zamki, pałace, fortyfikacje i kopalnie – 52,7%. (zobacz 4. Jakie są najsilniejsze atuty turystyczne Dolnego Śląska?)
9. Turyści podróżują po Dolnym Śląsku w celu odpoczynku (75%), przebywania na łonie przyrody (69%) oraz w celu poznania nowego miejsca, doświadczenia czegoś nowego (69%). (zobacz 5. Dlaczego podróżujemy po Dolnym Śląsku?)
10. Warunki pandemiczne i wdrożenie obostrzeń dla branży turystycznej wpłynęły na częstotliwość podróży po Dolnym Śląsku. Aż 35,6% turystów biorących udział w badaniu deklaruje, że w 2020

roku podróżowało po Dolnym Śląsku rzadziej. Głównym powodem były obostrzenia związane z koronawirusem (97,7%). 26,7% respondentów zadeklarowało, że w minionym roku podróżowała po Dolnym Śląsku częściej niż wcześniej. Głównym powodem tej zmiany w 62,3% przypadków była rezygnacja w wyjazdów zagranicznych i dalszych podróży po Polsce. (Zobacz 6. W jakim stopniu epidemia koronawirusa wpłynęła na częstotliwość podróży po Dolnym Śląsku?)

11. Rok 2020 jest rokiem podróży lokalnych. 57,8% turystów, którzy podróżowali po Dolnym Śląsku w 2020 roku częściej, zrobiło tak ze względu na „dostrzeżenie walorów Dolnego Śląska”. (Zobacz 6. W jakim stopniu epidemia koronawirusa wpłynęła na częstotliwość podróży po Dolnym Śląsku?)
12. Strach przed zakażeniem koronawirusem oraz liczne obostrzenia wpłynęły nie tylko na częstotliwość podróżowania, ale także na korzystanie z oferty turystycznej. 15,5% turystów całkowicie zrezygnowało z noclegów poza domem w 2020 roku. 35,3% turystów, którzy odwiedzili Dolny Śląsk w 2020 roku, rzadziej niż w latach ubiegłych korzystała z restauracji, biorąc ze sobą własny prowiant. 44,6% osób rzadziej niż w latach ubiegłych odwiedzało atrakcje turystyczne w zamkniętej przestrzeni. Ponad połowa turystów większą wagę przykładła do tego, by miejsce, które odwiedza nie było zatłoczone i bardzo popularne. Z kolei 45,1% częściej niż w ubiegłych latach wybierało naturę na miejsce swoich wycieczek. (Zobacz 7. Jak zmienił się styl podróżowania po Dolnym Śląsku?)
13. Odsetek osób, które uzależnia swoje turystyczne plany na 2021 od sytuacji epidemiologicznej jest na porównywalnym poziomie do odsetka osób, które w minionym roku podróżowały rzadziej z powodu epidemii koronawirusa. Równocześnie 41% respondentów deklaruje, że będzie podróżować po Dolnym Śląsku częściej. (Zobacz 9. Jakie mamy turystyczne plany na Dolnym Śląsku w 2021 roku)
14. Inspiracje na wycieczki po Dolnym Śląsku respondenci czerpali najczęściej od znajomych (64,2%) i z Facebooka (61,8%). Równie istotne jako źródła informacji o miejscach, które chcemy odwiedzić, są blogi (54,8%) i portale internetowe (54,5%). Mniej niż połowa turystów podróżujących po Dolnym Śląsku w 2020 roku sięga po książki i przewodniki (47,7%), oraz mapy (43,1%). Mniej popularny jako źródło inspiracji jest Instagram (33%). Tradycyjne media są źródłem wiedzy o turystyce jedynie dla 16,6% turystów. (Zobacz 10. Skąd czerpiemy informacje i inspiracji do podróży po Dolnym Śląsku).
15. Owocem Internetowego Badania Turystów jest także lista „Dolnośląskie Zachwyty 2020” (Zobacz 9. Co zachwytiło na Dolnym Śląsku w 2020 roku?), a także lista blogów, grup, fanpage i profili Instagramie, które inspirowały w minionym roku Internautów do podróży po Dolnym Śląsku. (Zobacz 10. Skąd czerpiemy inspirację?)

1. KIM JEST TURYSTA NA DOLNYM ŚLĄSKU?

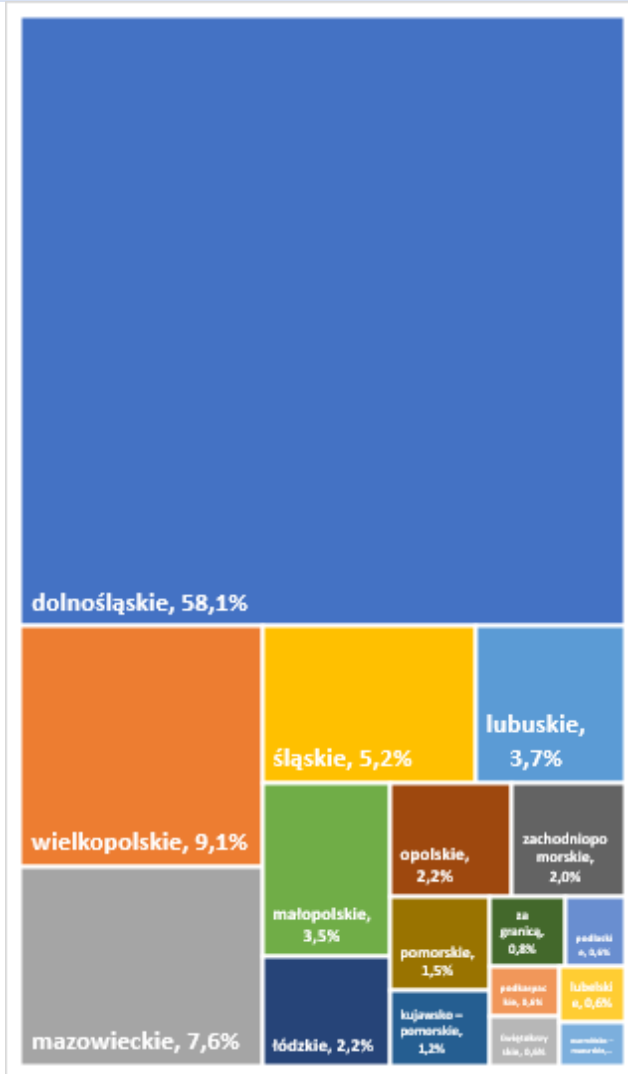
W Internetowym Badaniu Turystów na Dolnym Śląsku wzięło udział 1084 osób, które w 2020 roku odbyły choć jedną podróż po Dolnym Śląsku w celach turystycznych, a także przynajmniej w małym stopniu interesują się Dolnym Śląskiem lub podróżami.

Miejsce zamieszkania i wiek

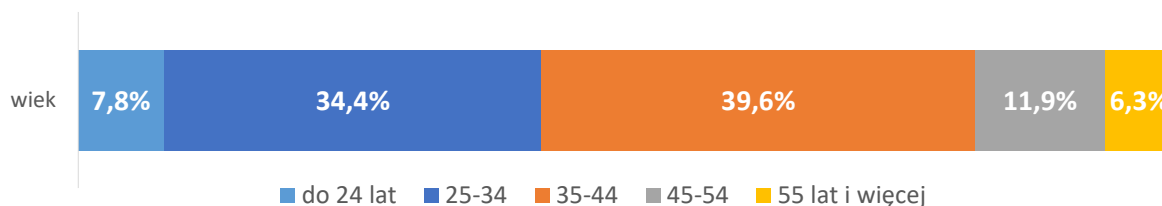
Większość osób, które wypełniły ankietę, stanowili mieszkańcy województwa dolnośląskiego (58,1%). Kolejnymi najczęściej reprezentowanymi w badaniu grupami byli mieszkańcy województwa wielkopolskiego (9,1%) oraz mazowieckiego (7,6%).

Mimo bliskiego sąsiedztwa, mieszkańcy województwa lubuskiego i opolskiego stanowili zaledwie 3,7% i 2,2% turystów odwiedzających Dolny Śląsk. Stosunkowo wysoki odsetek stanowili natomiast turyści pochodzący z województwa śląskiego – 5,2%.

Niemal trzy czwarte wszystkich badanych stanowiły osoby od 25. do 44. roku życia. Swoje zdanie wyraziły także osoby przed 25. rokiem życia – 7,8%, od 44. do 54. roku życia – 11,9% oraz po 55. roku życia – 6,3%.

Wykres 1 Pytanie M4: Województwo, w którym mieszkasz (N=1084)

Wykres 2 Pytanie M2: Grupa wiekowa (N=1084)

Płeć i towarzysze podróży

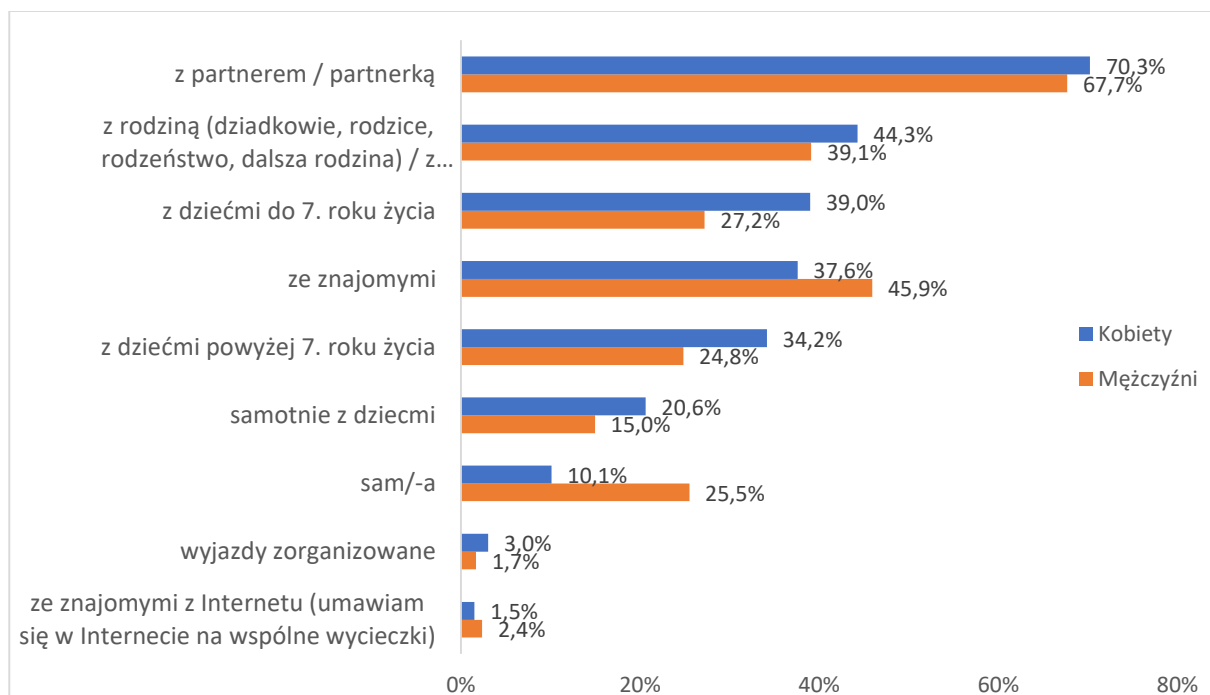
W badaniu wzięło udział więcej kobiet niż mężczyzn (72,9% vs 27,1%). Większość z nich podróżowała jednak po Dolnym Śląsku razem ze swoim partnerem – 70,3%. Zatem niezasadne jest twierdzenie, że Dolny Śląsk odwiedzany jest częściej przez kobiety niż mężczyzn. Można jednak wysnuć wniosek, że to właśnie kobiety częściej poszukują informacji w Internecie odnośnie miejsc związanych z turystyką i bardziej angażują się w wyznaczanie kierunków wycieczek dla rodziny i partnera. Toteż dotarcie do nich z ankietą a także promocją regionu jest łatwiejsze.

Jedynie 14,3% turystów na Dolnym Śląsku podróżowało w pojedynkę. Co czwarty mężczyzna i co dziesiąta kobieta wyruszyła w 2020 roku w samotną podróż w celach turystycznych. W pojedynkę częściej podróżowały osoby w wieku 19-24 (24,1%) oraz powyżej 55. roku życia (22,4%).

Równie często jak z partnerem, podróżowaliśmy po Dolnym Śląsku z dziećmi (67,4%). Odrobinę częściej z dziećmi w wieku szkolnym (35,8%), niż z młodszymi (31,6%). Zazwyczaj były to wyjazdy rodzinne, ale w przypadku 20,6% kobiet i 15,0% mężczyzn wycieczki odbywały się z samymi dziećmi, bez udziału partnera.

Sprawdzonym kompanem na podróżowanie w minionym roku okazała się być także dalsza rodzina (dziadkowie, rodzice, rodzeństwo) – 42,9% oraz znajomi – 41,6%. Przy czym kobiety częściej podróżowały z rodziną (44,3% vs 39,1%), a mężczyźni ze znajomymi (48,3% vs 39,1%).

Jedynie 2,7% osób przyjechało na Dolny Śląsk w 2020 roku w ramach wyjazdu zorganizowanego.

Wykres 3 Pytanie M5: Z kim podróżowałeś w 2020 po Dolnym Śląsku w 2020 roku? (N=1084)

Budżet

34,1% turystów, którzy podzielili się z nami swoim podróżniczym doświadczeniem deklaruje, że może pozwolić sobie na wyjazd w każde miejsce na Dolnym Śląsku, które chciałyby zobaczyć, bo budżet nie stanowi dla nich ograniczenia.

Inaczej jest w przypadku 62,8% ankietowanych osób. Budżet stanowi ograniczenie i wpływa na decyzje dotyczące podróży. 27,2% decyduje się podróżować rzadziej, żeby podczas wycieczek nie musieć się ograniczać, a 35,6% chcąc podróżować jak najwięcej oszczędza w trakcie podróży. Wśród ankietowanych znalazło się jedynie 3,1% osób, które podróżują bardzo budżetowo: nie śpią w hotelach, nie jedzą restauracjach, nie kupują biletów wstępu.

Kwestie budżetu nie miały wpływu na decyzje związane ze zmianą częstotliwości podróży po Dolnym Śląsku w 2020 roku.

2. JAKIE TO BYŁY PODRÓŻE?

Turyści, którzy wzięli udział w Internetowym Badaniu Turystów na Dolnym Śląsku, odbyli łącznie w 2020 roku **13 155 wycieczek po regionie**.

TURYSTA NA DOLNY ŚLĄSKU W 2020 ROKU BYŁ ŚREDNIO NA 9 WYCIEZKACH (9,2), W TYM 3 Z MIN. 1 NOCLEGIEM (2,97).

Zdecydowana większość wyjazdów miała charakter podróży jednodniowych. Łącznie turyści, którzy wzięli udział w badaniu byli na 9 934 wyjazdach jednodniowych w celach turystycznych. Stanowi to 75,5% wszystkich wycieczek. Jednodniówki były uprawiane przez 80,6% turystów. W przypadku 18,5% badanych wyjazdy jednodniowe były jedyną formą turystyki po Dolnym Śląsku.

Na ten typ wyjazdów turystycznych, zapewne z uwagi na bliskość miejsca zamieszkania, częściej decydowali się mieszkańcy województwa dolnośląskiego. Niemal wszyscy Dolnoślązacy w 2020 roku wyjeżdżali na jednodniowe wyjazdy w celach turystycznych. Jednak także wśród turystów pochodzących z innych województw była to dość popularna forma podróżowania po regionie. Ponad połowa turystów pochodzących spoza województwa dolnośląskiego (54,6%) przyjechała na Dolny Śląsk w 2020 roku co najmniej raz na jednodniową wycieczkę. Z pewnością wpływ na tak dużą popularność tej formy korzystania z oferty turystycznej Dolnego Śląska miały warunki pandemiczne oraz wdrożone obostrzenia dla branży turystycznej, które utrudniały bądź też całkowicie uniemożliwiały kilkudniowe pobyty w celach turystycznych. Szerzej na ten temat napisaliśmy w jednym z kolejnych podrozdziałów ([zob. 6. W jakim stopniu epidemia koronawirusa wpłynęła na częstotliwość podróży po Dolnym Śląsku](#) i [7. Jak zmienił się styl podróżowania po Dolnym Śląsku w 2020 roku?](#)).

PAWEŁ WYBIERAŁA, PREZES DOLNOŚLĄSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

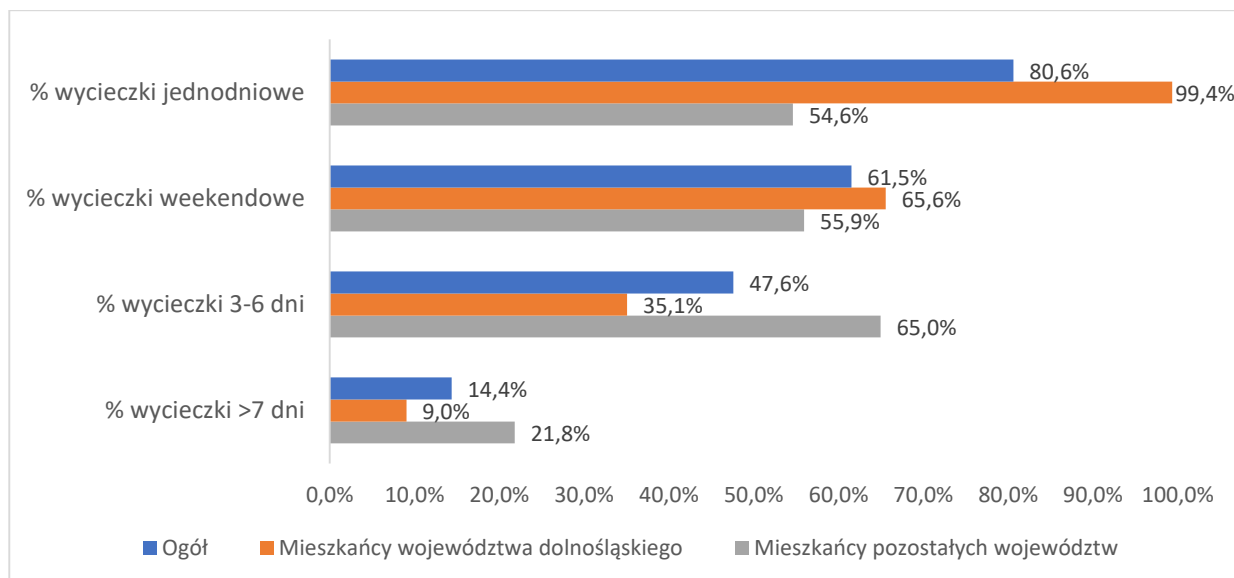

Jesteśmy regionem o dużym zróżnicowaniu pod względem geograficznym, przyrodniczym, a także dziedzictwa kulturowego. Naszym największym atutem jest bogactwo atrakcji turystycznych. W promieniu 30-40 kilometrów z każdego punktu na Dolnym Śląsku trafimy na zabytek, muzeum czy szlak turystyczny, gdzie można aktywnie spędzić czas zatem podróże jednodniowe dla mieszkańców są po prostu łatwiejsze.

Wyjazdy weekendowe (1-2 noclegi) były rzadsze niż jednodniowe, stanowiły 15,1% wszystkich wycieczek (1 987 wycieczki). Decydowało się na nie 61,5% turystów podróżujących w 2020 roku po Dolnym Śląsku.

Na wyjazdy kilkudniowe, czyli trwające od 3 do 6 noclegów zdecydowała się mniej niż połowa turystów (47,6%). Łącznie odbyli oni 945 tego typu wyjazdów, co stanowi 7,2% wszystkich wycieczek.

Najrzadsze podróże po Dolnym Śląsku stanowiły wyjazdy trwające ponad 7 noclegów. Zdecydowało się na nie 14,4% respondentów, a same wycieczki stanowiły 2,2% wszystkich wyjazdów.

Wykres 4 Pytanie 2a-d: Ile razy podróżowałeś/eś po Dolnym Śląsku w celach turystycznych w 2020 roku? a- wycieczki jednodniowe, b- wycieczki weekendowe (1-2noclegi), c- wycieczki kilkudniowe (3-6 noclegów), d- dłuższe wyjazdy (powyżej 7 noclegów)

Podobnie jak w przypadku jednodniówek, także w przypadku dłuższych wyjazdów na Dolny Śląsk zauważalna jest różnica między turystami lokalnymi, a tymi pochodzącymi spoza województwa.

Mieszkańcy Dolnego Śląska rzadziej decydowali się na dłuższe wyjazdy w celach turystycznych po swoim regionie. Dolnoślązacy najrzadziej wyjeżdżali na ponadtygodniowe wyjazdy urlopowe na Dolnym Śląsku. Dotyczyły one jedynie 9,0% badanych. Z kolei udział tego typu wyjazdów wśród turystów przyjezdnych wyniósł 21,8%.

Mniej popularne wśród turystów lokalnych były także wyjazdy kilkudniowe. Na taką długość wycieczek w minionym roku zdecydowało się 35,1% turystów pochodzących z naszego województwa, a 65%

przyjezdnych. Z kolei zarówno wśród Dolnoślązaków jak i mieszkańców innych województw stosunkowo popularne były podróże weekendowe (65,6% vs 55,9%). Te informacje mogą stanowić pomoc dla przygotowanie ofert turystycznych w regionie, a także prowadzeniu kampanii promocyjnych.

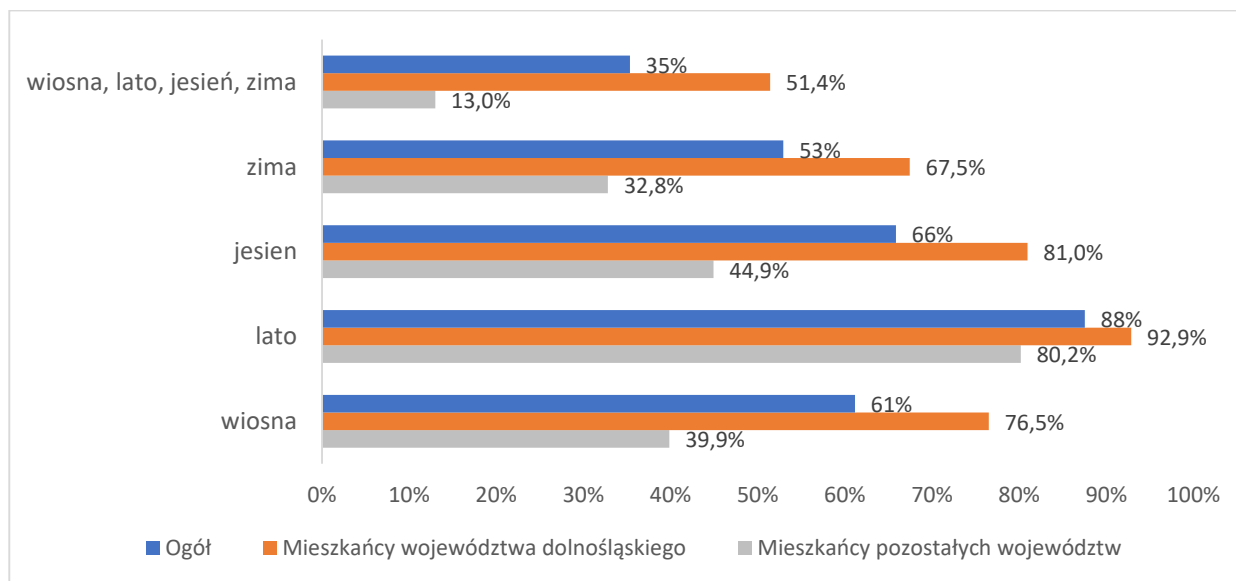
Patrząc na te dane można wysnuć wniosek, że turyści pochodzący spoza województwa chcą spędzać na Dolnym Śląsku więcej czasu niż tylko weekend. Traktują Dolny Śląsk nie tyle jako miejsce weekendowych wycieczek, ale także dłuższych urlopowych pobytów.

**9 OSÓB SPOŚRÓD BADANYCH BYŁO NA WYCIEZKACH PO
DOLNYM ŚLĄSKU W 2020 ROKU CO NAJMNIEJ 100 RAZY.
NAJBARDZIEJ AKTYWNA TURYSTKA NA DOLNYM ŚLĄSKU ODBYŁA
AŻ 204 WYCIEZKI, Z CZEGO 202 STANOWIŁY WYCIEZKI
JEDNODNIOWE.**

Turyści na Dolnym Śląsku najczęściej podróżowali latem (87,5%) i jesienią (65,9%). Rzadziej wybierali wiosnę – 61,2% i zimę – 53,0%. Wpływ na tę różnicę, prócz pogody, z pewnością miała sytuacja epidemiologiczna oraz obostrzenia i lockdown branży turystycznej wiosną oraz zimą 2020 roku.

Widać wyraźną różnicę między porą roku wycieczek po Dolnym Śląskiem a miejscem zamieszkania. Dolnoślązacy na ogół podróżują po swoim regionie niezależnie od pory roku.

Najwierniejsi turyści, Ci którzy podróżują po Dolnym Śląsku przez cały rok, stanowią 35,3% osób, które wzięły udział w badaniu. Przy czym dotyczy to 51,4% mieszkańców regionu i 13% mieszkańców innych województw.

Wykres 5 Pytanie 3: W jakich porach roku podróżowałaś/ieś po Dolnym Śląsku w celach turystycznych w 2020 roku? (N=1084)

3. CZY DOLNY ŚLĄSK JEST ATRAKCYJNY TURYSTYCZNIE?

Dolny Śląsk jako region może się poszczycić licznymi i bardzo zróżnicowanymi walorami kulturowymi, krajobrazowymi i przyrodniczymi.

PAWEŁ WYBIERAŁA, PREZES DOLNOŚLĄSKIEJ ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

Szczególnie dla takiego regionu jak Dolny Śląsk, turystyka jest ogromnie istotna pod kątem rozwoju województwa. Mimo sytuacji związanej z pandemią, nie ustajemy w staraniach, by przypominać o bogactwie turystycznym Dolnego Śląska. 2020 rok był bardzo trudny dla całej branży, bo jej działalność została ograniczona, a turyści zmieniali swoje preferencje względem podróży, z obawy o bezpieczeństwo. Spodziewaliśmy się, że Polacy zrezygnują z podróży zagranicznych, więc wystartowaliśmy z kampanią #OdkryjDolnyŚląsk. Jak widać, działania popularyzujące nasz region są potrzebne i zaprocentowały, co pokazują wyniki badania.

Na terenie województwa znajdują się 2 parki narodowe, 12 parków krajobrazowych, rezerwaty przyrody, obszary sieci NATURA. Południową granicę województwa stanowią liczne pasma Sudetów, z kolei na północy występują gęste Bory Dolnośląskie, uznawane za jeden z największych zespołów leśnych w Polsce oraz ciekawy historyczny kompleks stawów hodowlanych w Dolinie Baryczy. Dolny Śląsk ma także najwyższą w kraju liczbę obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a także obiekty wpisane na listę światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego UNESCO. Ponadto turystyka stanowi jeden z filarów, na których został oparty społeczny i gospodarczy rozwój województwa. Na terenie Dolnego Śląska jest dobrze rozwinięta baza gastronomiczna, noclegowa i liczne atrakcje turystyczne.

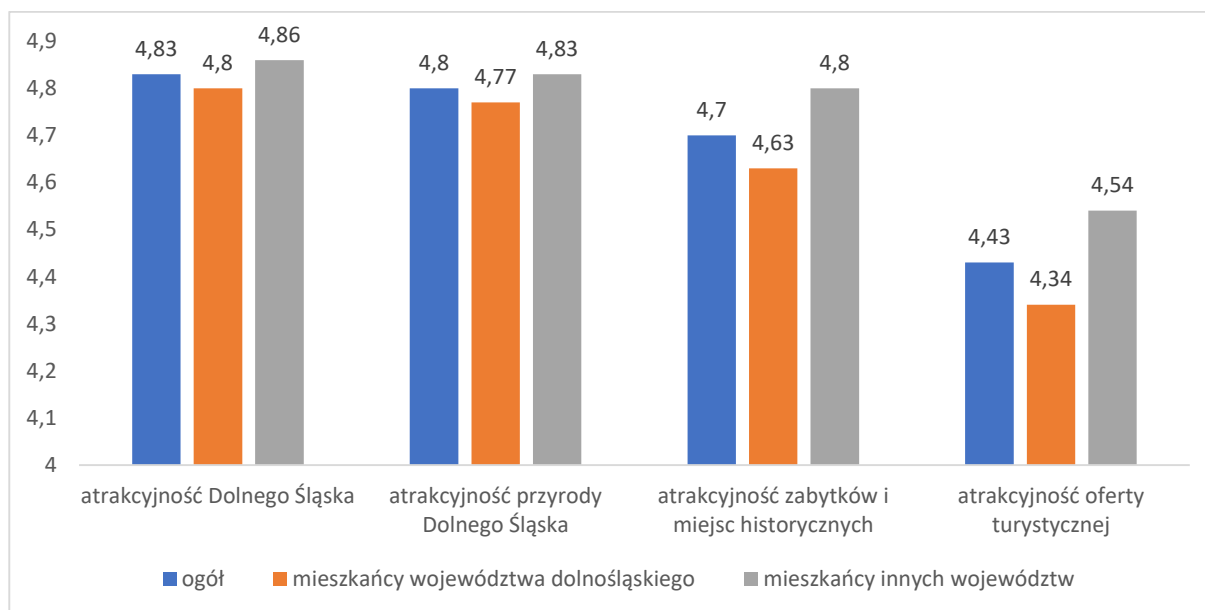
Atrakcyjność Dolnego Śląska jest oceniana bardzo pozytywnie zarówno przez turystów lokalnych jak i przyjezdnych.

**ŚREDNIA OCENA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ DOLNEGO
ŚLĄSKA WYNIOSŁA 4,83 W PIĘCIOPUNKTOWEJ SKALI, PRZY CZYM
NAJWYŻSZĄ OCENĘ „5” PRYZNAŁO MU AŻ 83,8%
RESPONDENTÓW!**

Turystom odwiedzającym Dolny Śląsk w 2020 roku odrobinę bardziej atrakcyjna turystycznie wydaje się być przyroda niż obiekty zabytkowe i miejsca historyczne: 4,80 versus 4,70. Należy jednak pamiętać, że 2020 był rokiem specyficznym. Zdecydowanie częściej poszukiwaliśmy miejsc na łonie przyrody, z dala od tłumów, a przez znaczną część roku w wielu obiektach funkcjonowało zwiedzanie w reżimie sanitarnym lub całkowity brak możliwości odwiedzin.

Niższą ocenę, ale wciąż dobrą, otrzymała oferta turystyczna Dolnego Śląska (atrakcje, baza noclegowa, baza gastronomiczna) – 4,43. Tu najwyższą notę Dolnemu Śląskowi – „5”, wystawiło ponad połowa zeszłorocznych turystów (52,6%), a ocenę dobrą – „4” , 38,2%.

Jeśli o ocenie atrakcyjności mowa, to warto dodać, że Dolnoślązacy byli na ogół odrobinę bardziej surowi w ocenie i dotyczyło to każdego ocenianego aspektu. Najbardziej widoczne było to w przypadku oceny atrakcyjności oferty turystycznej Dolnego Śląska. Podczas gdy turyści z innych regionów średnio ocenili ją na 4,54, turyści lokalni przyznali mu średnią ocenę 4,34.

Wykres 6 Pytania 5-8: W stopniu Dolny Śląsk /przyroda Dolnego Śląska/ zabytki i miejsca historyczne/ oferta turystyczna (atrakcje, baza noclegowa, baza gastronomiczna) Dolnego Śląska jest dla Ciebie atrakcyjna turystycznie? (N=1084)

4. JAKIE SĄ NAJSILNIEJSZE ATUTY TURYSTYCZNE DOLNEGO ŚLĄSKA?

Potwierdzenie oceny atrakcyjności odnajdujemy także w odpowiedziach na pytanie o najsilniejsze atuty Dolnego Śląska. Dominujące pod względem liczby wskazań okazały się atrakcje i miejsca na Dolnym Śląsku związane z przyrodą, ale turyści nie zapomnieli także o dziedzictwie kulturowym i historycznym regionu.

Bez wątpienia faworytem i magnesem turystycznym Dolnego Śląska, według turystów, którzy odwiedzili go w 2020 roku, są góry. Jako jedną z możliwych odpowiedzi wskazało na nie aż 86,5% respondentów. Góry były najczęstszym wyborem zarówno wśród turystów pochodzących z Dolnego Śląska, jak i z innych województw. Zauważalna jest jedynie drobna przewaga wśród turystów lokalnych (87,8% vs 84,8%).

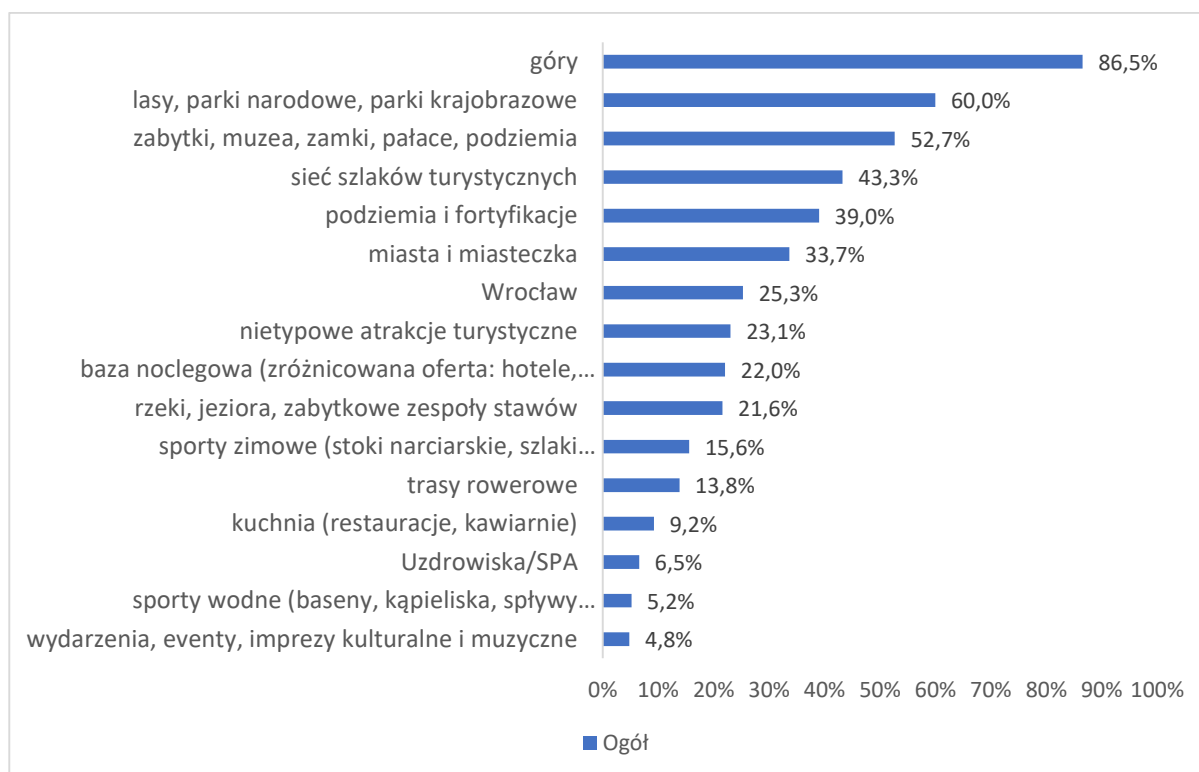
Drugim najczęściej wskazywanym atutem Dolnego Śląska są „lasy, parki narodowe i parki krajobrazowe”, wskazało na nie 6 z 10 turystów (60,0%). Przy czym są one ważniejsze dla turystów lokalnych. Za atut turystyczny Dolnego Śląska uważa je 63,8%, a w przypadku przyjezdnych, o ponad 9 punktów procentowych mniej – 54,6%.

Na dużą wagę „zabytków, zamków, pałaców, fortyfikacji i licznych kopalń” wskazało 52,7% turystów. Były one jednak większym magnesem i powodem podróży po Dolnym Śląsku dla turystów pochodzących z innych regionów Polski niż dla turystów lokalnych (60,1% vs. 47,3%).

Turyści, którzy przyjeżdżają na Dolny Śląsk z innych województw, częściej niż turyści lokalni wskazywali też na „miasta i miasteczka” jako atut turystyczny regionu (39,4% vs 29,5%). Bardziej doceniany przez nich był także sam Wrocław (30,2% vs 21,7%).

TOP 5 ATUTÓW DOLNEGO ŚLĄSKA MIESZKAŃCY VS PRZYJEZDNI:

Góry (87,8%)	Góry (84,8%)
lasy, parki narodowe, parki krajobrazowe (63,8%)	zamki, muzea, pałace, podziemia (60,1%)
zamki, muzea, pałace, podziemia (47,3%)	lasy, parki narodowe, parki krajobrazowe (54,6%)
sieć szlaków turystycznych (46,2%)	podziemia i fortyfikacje (41,9%)
podziemia i fortyfikacje (37,0%)	miasta i miasteczka (39,4%)

Wykres 7 Pytanie 9: Które z wymienionych miejsc, atrakcji i możliwości wypoczynku są dla Ciebie najsilniejszym atutem turystycznym Dolnego Śląska? (N-1084)

Z kolei dla Dolnoślązaków większe znaczenie, niż dla turystów pochodzących z innych województw, miała sieć szlaków turystycznych (46,2% vs. 39,2%), obecność rzek, jezior i zabytkowych zespołów stawów (25,6% vs. 16,1%), możliwość uprawiania sportów zimowych: stoki narciarskie, szlaki narciarstwa, szlaki narciarstwa biegowego, lodowiska (20,2% vs 9,3%) oraz jazdy na rowerze. Na trasy rowerowe wskazało 16,8% turystów z Dolnego Śląska oraz 9,7% turystów z innych województw.

5. DLACZEGO PODRÓŻUJEMY PO DOLNYM ŚLĄSKU?

Głównym celem podróży po Dolnym Śląsku w 2020 roku był wypoczynek. Dotyczyło to trzech czwartych turystów. Kolejnymi najczęściej wskazywanymi motywacjami podróży po Dolnym Śląsku były: przebywanie na łonie przyrody (69,2%) oraz potrzeba zaspokajania chęci poznawania nowych miejsc i doświadczenia czegoś nowego (68,7%).

Zupełnie inaczej lista zaspokajanych potrzeb wygląda w przypadku turystów lokalnych i przyjezdnych.

**TURYŚCI LOKALNI PODRÓŻUJĄ PO DOLNYM ŚLĄSKU GŁÓWNIE
W CELU ODZYSKANIA ENERGII, ZRELAKSOWANIA SIĘ
I ODPOCZYNU (80% TURYSTÓW LOKALNYCH, TOP1).**

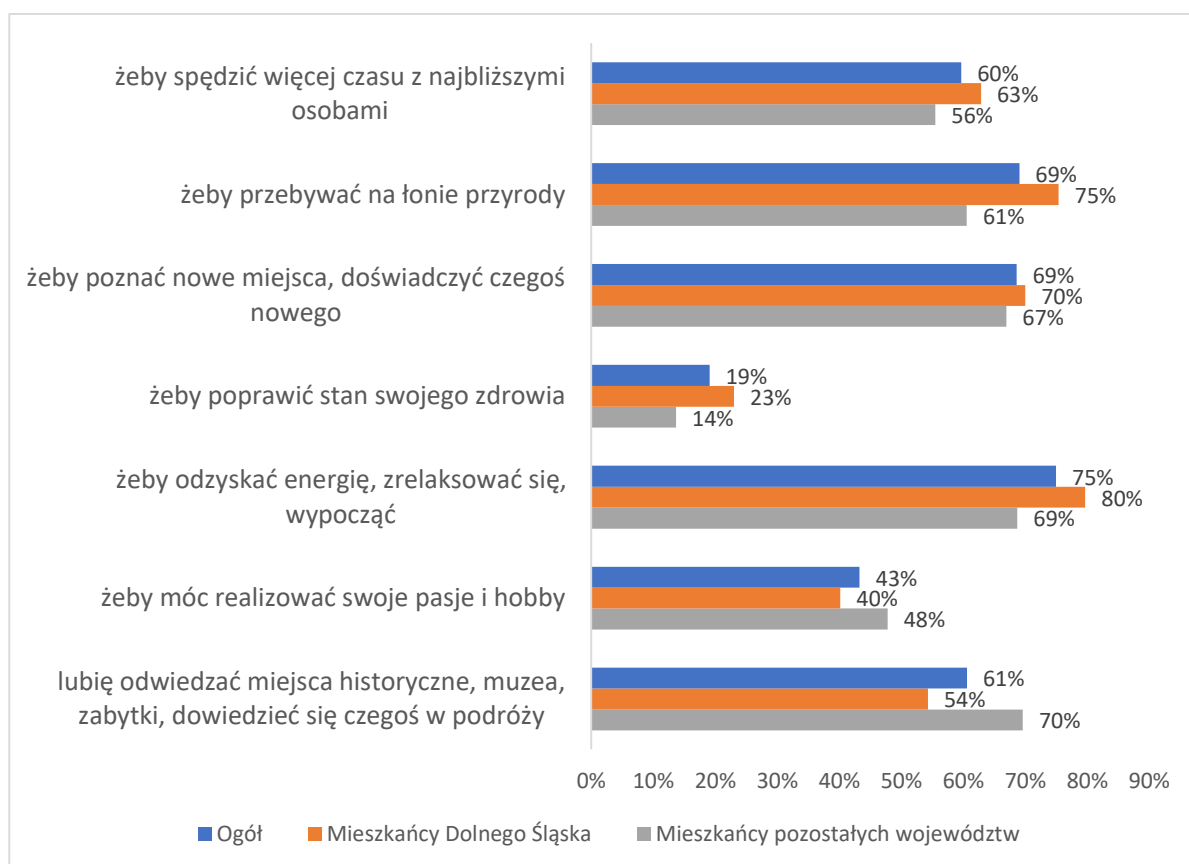
Z kolei

MOTYWACJĄ PODRÓŻNICZĄ DLA TURYSTÓW PRZYJEŹDŻAJĄCYCH NA DOLNY ŚLĄSK Z INNYCH WOJEWÓDZTW BYŁA GŁÓWNIIE CHĘĆ ODWIEDZENIA MIEJSC HISTORYCZNYCH, MUZEÓW, ZABYTKÓW ORAZ DOWIEDZENIA SIĘ CZEGOŚ NOWEGO (70% TURYSTÓW PRZYJEZDNYCH, TOP1).

Różnice w motywacjach podejmowania podróży po Dolnym Śląsku z pewnością wynikają z ich dostępności.

DLA MIESZKAŃCÓW PODRÓŻE PO NAWET NAJBARDZIEJ ATRAKCYJNYM, ALE NAJBLIŻSZYM WOJEWÓDZTWIE SĄ CODZIENNOŚCIĄ. DOLNOŚLĄZAK ODBYŁ W 2020 ROKU ŚREDNIO 17 WYCIECZEK PO NASZYM WOJEWÓDZTWIE, PODCZAS GDY TURYSŒI MIESZKAJĄCY W INNYCH REGIONACH POLSKI „ZALEDWIE” 6.

Turyści lokalni oczekują od podróży zaspokajania innych potrzeb. Podróże po Dolnym Śląsku są dla nich „mniej odświeżające”, a bardziej codzienne.

Wykres 8 Pytanie 10: W jakim celu najczęściej jeździsz na wycieczki po Dolnym Śląsku? (N=1084)

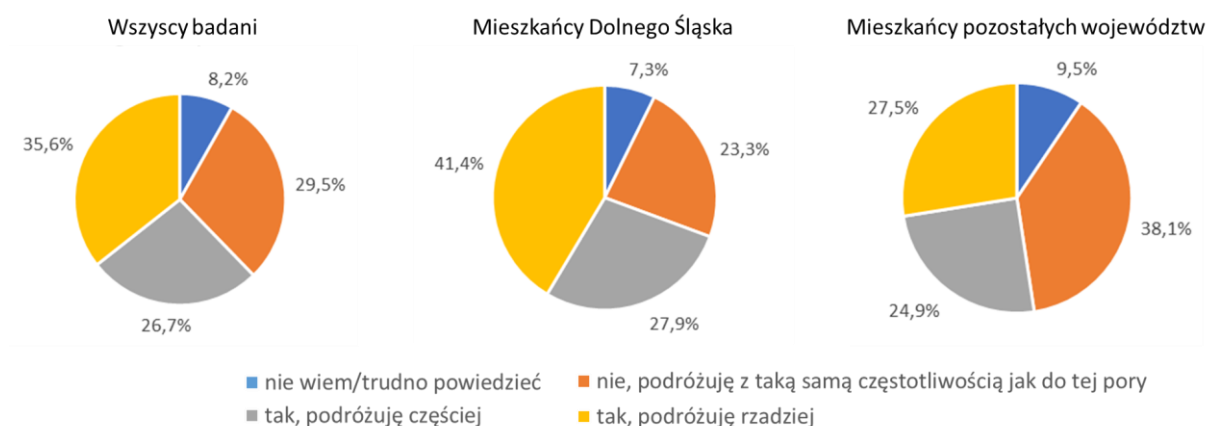
Potrzebują głównie odpoczynku, kontaktu z naturą. Nawet jeśli mają świadomość, że żyją tuż obok ważnych zabytków z punktu widzenia ponadregionalnego, nie czują aż tak wielkiej potrzeby, by z nimi obcować na co dzień. Częściej niż inni przykładają także wagę do zaspakajania potrzeby „spędzenia czasu z najbliższymi osobami” i „poprawą stanu zdrowia”.

6. W JAKIM STOPNIU EPIDEMIA KORONAWIRUSA WPŁYNĘŁA NA CZĘSTOTLIWOŚĆ PODRÓŻY PO DOLNYM ŚLĄSKU?

Rok 2020 przyniósł istotne zmiany w turystyce. Warunki pandemiczne i wdrożenie obostrzeń dla branży turystycznej wpłynęły zarówno na kondycję branży turystycznej, jak i częstotliwość i formy uprawiania turystyki.

Aż 35,6% ankietowanych deklaruje, że w 2020 roku podróżowało po Dolnym Śląsku rzadziej. Interesujący jest fakt, że wśród Dolnoślązaków, którzy mogą korzystać z regionu na co dzień, także w formie wyjazdów jednodniowych bez konieczności korzystania z bazy noclegowej i gastronomicznej mimo większej średniej liczby wycieczek, odsetek osób, które zmniejszyły częstotliwość podróżowania był większy niż przypadku mieszkańców innych województw (41,4% vs 27,5%).

Pomimo sytuacji epidemiologicznej i kilku miesięcy tzw. lockdownu branży turystycznej i gastronomicznej, w przypadku ponad połowy turystów podróżujących po Dolnym Śląsku częstotliwość podróży nie zmniejszyła się. Podróżowali oni po Dolnym Śląsku tak samo często jak wcześniej – 29,5%, a nawet częściej – 26,7%.

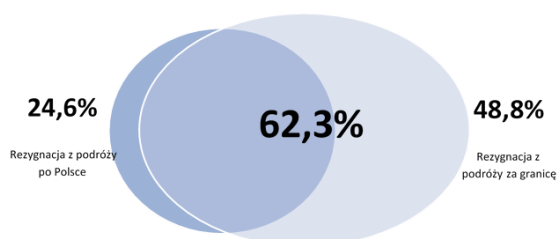
Wykres 9 Pytanie 3: Czy w 2020 roku zmieniła się Twoja częstotliwość podróżowania po Dolnym Śląsku? (N=1084)

DLACZEGO CZĘŚCIEJ PODRÓŻUJEMY PO DOLNYM ŚLĄSKU?

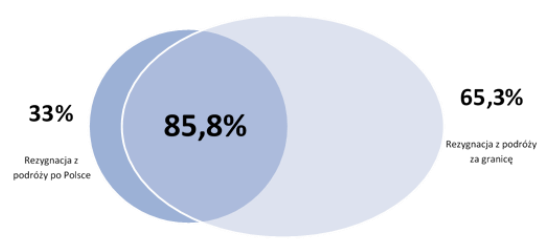
Głównym powodem częstszych wycieczek po Dolnym Śląsku była rezygnacja z wyjazdów do innych regionów Polski oraz za granicę. Dotyczyło to aż 62,3% osób, które w minionym roku podróżowały po Dolnym Śląsku częściej. Przy czym rezygnacja z podróży zagranicznych dotyczyła niemal połowy turystów – 48,8%, a rezygnacja z podróży po Polsce – 24,6%.

W przypadku mieszkańców województwa dolnośląskiego odsetek osób, które za powód zwiększenia częstotliwości po regionie wskazały rezygnację z innych wyjazdów był wyższy i wyniósł 87,3%.

Fakt, że częstsze podróże po Dolnym Śląsku były zastępstwem wobec zaplanowanych wcześniej wycieczek w dalsze zakątki Polski i za granicę nie wpłynął na ocenę atrakcyjności turystycznej Dolnego Śląska, ani jego oferty turystycznej.

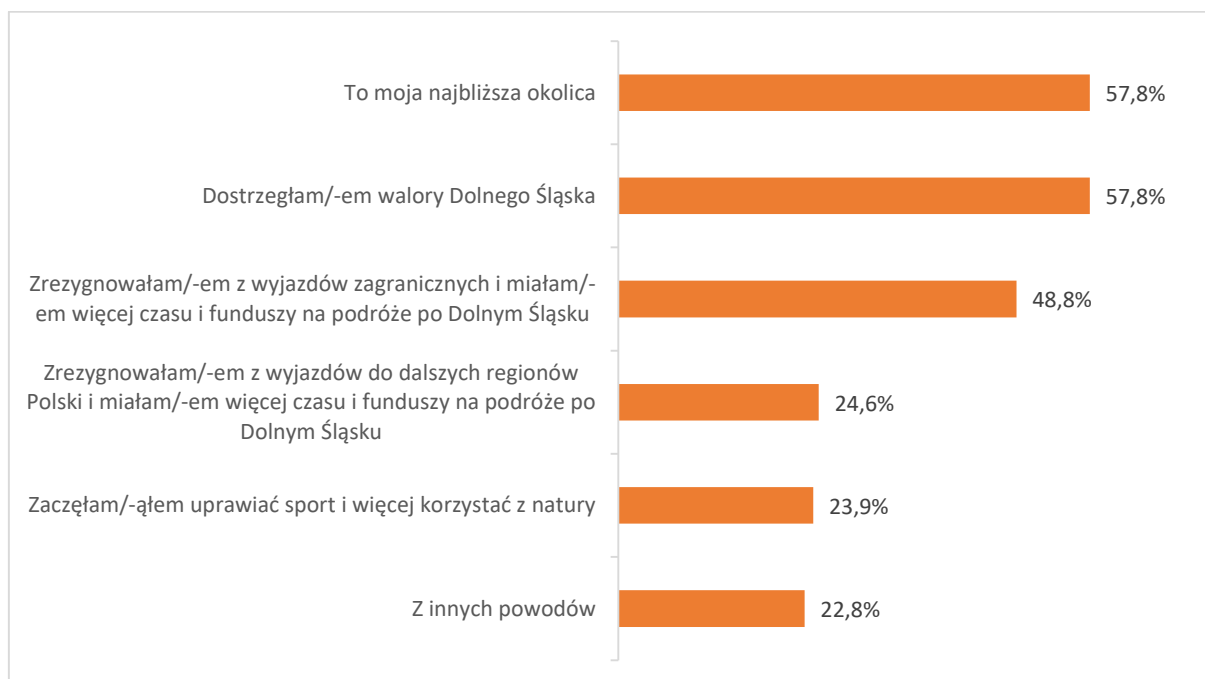
Wykres 10 pytanie. 4a Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/eś częściej po Dolnym Śląsku? (turyści spoza województwa dolnośląskiego N=113)

Wykres 11 pytanie 4a. Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/eś częściej po Dolnym Śląsku? (mieszkańcy województwa dolnośląskiego N=177)

Kolejnymi powodami zwiększenia częstotliwości podróży po Dolnym Śląsku było zwiększenie się wagi i roli podróży lokalnych – „Dolny Śląsk to moja najbliższa okolica” (57,5%) oraz „dostrzeżenie walorów Dolnego Śląska” (57,8%).

Warto też zauważyć, że 29,0% turystów pochodzących z Dolnego Śląska zwiększyła częstotliwość wyjazdów po województwie ze względu na rozpoczęcie uprawiania sportu.

Wykres 12 Pytanie 4a: Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/-eś częściej po Dolnym Śląsku? (N=288)

DLACZEGO RZADZIEJ PODRÓŻUJEMY PO DOLNYM ŚLĄSKU?

Z kolei, jeśli chodzi o osoby, które w 2020 podróżowały po Dolnym Śląsku rzadziej (35,5%) niemal dla wszystkich głównym powodem były obostrzenia związane z koronawirusem (97,7%).

14,2% turystów przyznało, że uprawiają turystykę rzadziej ze względu na pogorszeniu sytuacji ekonomicznej w 2020 roku i ograniczenie pieniędzy na podróże.

7. JAK ZMIENIŁ SIĘ STYL PODRÓŻOWANIA PO DOLNYM ŚLĄSKU?

Kolejna część raportu stanowi próbę oszacowania skali rezygnacji z usług branży turystycznej na skutek epidemii koronawirusa i wprowadzonych obostrzeń. Zmiany planów oraz zachowań turystycznych wynikają zarówno z obostrzeń, jak i własnych obaw i przekonań związanych z zachowaniem odpowiedniego reżimu sanitarnego.

KORZYSTANIE Z BRANŻY NOCLEGOWEJ

15,5% turystów całkowicie zrezygnowało z noclegów poza domem w 2020 roku. Z kolei 39,8% zmieniło swe noclegowe przyzwyczajenia i częściej wybierało apartamenty i domy do wynajęcia niż hotel i pensjonat.

Rezygnacja z noclegów wpłynęła na częstotliwość podróżowania. W grupie osób, które całkowicie zrezygnowały z nocowania poza domem w 2020, rzadziej podróżowała ponad połowa turystów – 51,2% versus 35,6 % w ogóle turystów, czyli o ponad 15 pp więcej.

KORZYSTANIE Z BRANŻY GASTRONOMICZNEJ

35,3% turystów w 2020 roku rzadziej niż w latach ubiegłych korzystało z restauracji biorąc ze sobą własny prowiant. Z kolei 48,2% korzystało z restauracji tak samo często jak do tej pory, korzystając z oferty restauracji „na wynos”.

KORZYSTANIE Z ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH

Duże zmiany zaobserwować można także w przypadku podejmowania decyzji turystycznych dotyczących celu podróży. Punkt ciężkości wycieczek na Dolnym Śląsku przeniósł się w stronę natury.

Ponad połowa turystów, czyli 53,5% większą wagę przykładła do tego, by miejsce które odwiedza nie było zatłoczone i bardzo popularne.

45,1% Badanych częściej niż w ubiegłych latach wybierało naturę na miejsce swoich wycieczek.

44,6% osób rzadziej niż w latach ubiegłych odwiedzało atrakcje turystyczne w zamkniętej przestrzeni.

41,9% respondentów rzadziej niż w ubiegłych latach brało udział w koncertach, festiwalach itp.

16% turystów w trakcie wycieczek w 2020 omijało wielkie miasta, mimo że w ubiegłych latach odwiedzali je chętnie.

ZMIANA SPOSOBU PODRÓŻOWANIA

Rok 2020 wpłynął także dość istotnie na sposób podróżowania.

26,6% turystów rzadziej niż w ubiegłych latach korzystało z komunikacji zbiorowej.

9,6% nie korzystało z wycieczek zorganizowanych (choć robiło tak w latach wcześniejszych).

8. CO ZACHWYCIŁO NA DOLNYM ŚLĄSKU W 2020 ROKU?

Istotną część badania stanowiło pytanie o miejsce najlepszej wycieczki na Dolnym Śląsku w minionym roku, czyli „Dolnośląskie Zachwyty 2020 roku”, które było także pytaniem konkursowym

KONKURS „DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020”

Weź udział w badaniu turystyki na Dolnym Śląsku i wygraj nagrody!

Organizatorzy:

**DOLNOŚLĄSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA**

Partnerzy badania i fundatorzy nagród:

Zamek Grodno
Zagórze Śląskie

Riese
SZTOLNIE WALIMSKIE

Wrocław miasto spotkań

Każda osoba, która wypełniła ankietę oraz odpowiedziała na otwarte pytanie konkursowe wraz z uzasadnieniem: **16. Jakie miejsce zachwytiło Cię na Dolnym Śląsku w 2020 roku? Twoja najlepsza wycieczka w tym roku odbyła się do/w ... Dlaczego właśnie to miejsce zachwytiło Cię turystycznie w 2020 roku? Zachęć innego turystę w max 10 zdaniach, by odwiedził to miejsce**, ma szansę wygrać atrakcyjne nagrody ufundowane przez partnerów badania oraz sponsorów:

ZAMEK GRODNO W ZAGÓRZU ŚLĄSKIM, SZTOLNIE WALIMSKIE ORAZ KARCZMA RYCERSKA

nagroda: nocleg w pokoju 2 osobowym na Zamku Grodno wraz z obiadową kolacją w Karczmie Rycerskiej i biletami wstępu na zwiedzanie Zamku Grodno oraz Sztolni Walimskich.

Walim, niegdyś miejscowość przemysłu lnianego, dziś to gmina turystyczna. Szereg atrakcji, świetna baza noclegowa, piękne szlaki turystyczne i jeszcze wiele nieodkrytego piękna, sprawiają że chętnie odwiedzają nas turyści. Dzięki badaniu, moglibyśmy dowiedzieć się co o nas myślą, a w zamian za to chętnie ufundowaliśmy nagrodę – Wioletta Sowa, p.o. Dyrektora Centrum Kultury i Turystyki w Walimiu

MIASTO WROCŁAW

nagroda: nocleg w pokoju 2 osobowym w hotelu we Wrocławiu ze śniadaniem wraz z biletami wstępu do wrocławskiego ZOO i spacer po mieście z przewodnikiem.

THULE

nagroda: dwa plecaki turystyczne Thule AllTrail X 25l, trzy plecaki turystyczne Thule Stir 20l

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – NAJPOPULARNIEJSZE MIEJSCA

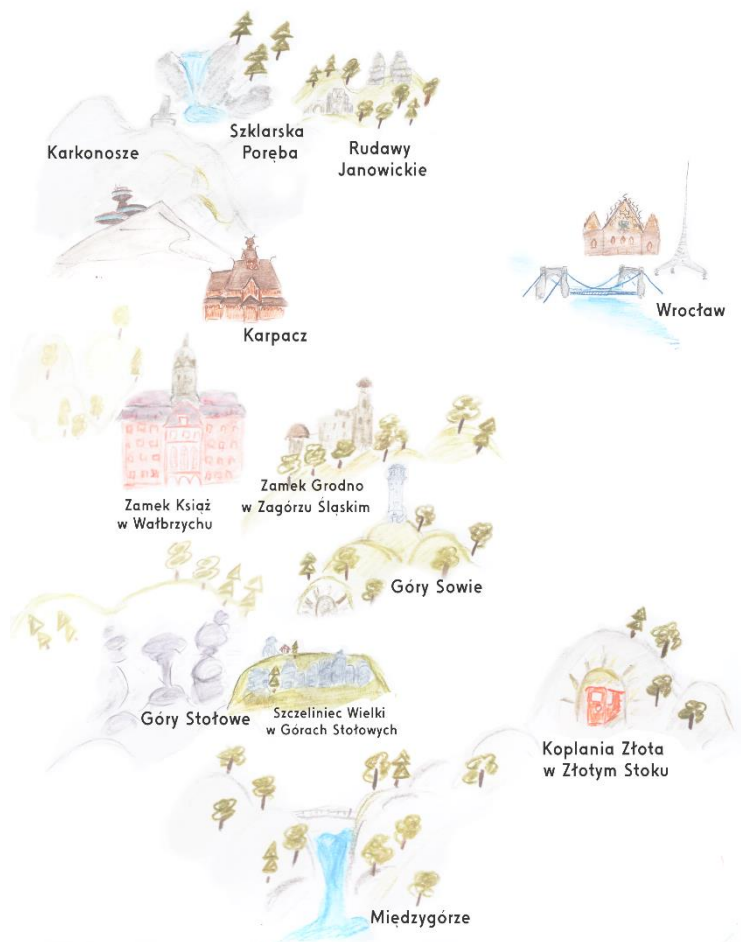
Wśród odpowiedzi znalazły się zarówno miejsca popularne, które każdego dnia odwiedzają setki, jak nie tysiące turystów, ale także te mało znane. I to właśnie na nie, naszym zdaniem, warto zwrócić większą uwagę planując swoje wycieczki po regionie.

Jeśli mielibyśmy jednak wyszczególnić TOP 10 najbardziej zachwycających miejsc na Dolnym Śląsku, aż 9 związanych jest z górami.

Najbardziej zachwycające miejsca na Dolnym Śląsku według osób biorących udział w Internetowym Badaniu Turystów na Dolnym Śląsku w 2020 roku to:

1. Karpacz – 39 poleceń
2. Wrocław – 38 poleceń
3. Góry Stołowe – 29 poleceń
4. Karkonosze – 29 poleceń
5. Kopalnia Żłota w Żłotym Stoku – 25 poleceń
6. Szklarska Poręba – 25 poleceń
7. Zamek Grodno w Zagórzcu Śląskim – 24 poleceń
8. Zamek Książ w Wałbrzychu – 24 poleceń
9. Góry Sowie – 23 polecenia
10. Szczeliniec – 22 polecenia
11. Rudawy Janowickie – 22 polecenia
12. Międzygórze – 22 polecenia

Jak widać na powyższej liście niektórzy ludzie zachwycali się całymi pasmami górskimi, inni wskazywali na konkretne miejscowości, szczyty lub atrakcje. Dlatego zebraliśmy je w szersze kategorie.

Rysunek 1 Dolnośląskie Zachwyty w interpretacji Moniki Bronowickiej, autorki bloga Dolny Śląsk dla Uli oraz założycielki grupy Dolny Śląsk dla dzieci

Na kolejnych stronach znajduje się pełna lista wymienionych miejsc na Dolnym Śląsku, które zrobiły największe wrażenie na turystach w 2020 roku posegregowanych w kategorie, a następnie w kolejności od najczęściej polecanych. Wyróżniliśmy 112 propozycji z miejscami na łonie przyrody uszeregowane w 20 szerszych kategoriach, 56 miast/miasteczek i wsi, 41 miejsc w kategorii zabytki/muzea/miejsca historyczne/podziemia/fortyfikacje i 39 parków i innych atrakcji turystycznych. Lista zawiera łącznie 248 propozycji.

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – GÓRY I PRZYRODA

Wśród odpowiedzi otwartych zebranych od 1084 osób, najczęściej dotyczyło miejsc w górach oraz na łonie przyrody. Najbardziej popularne i zachwycające okazały się być Karkonosze – 74 i Góry Stołowe – 71. Warto zwrócić uwagę, że nawet w popularnych Karkonoszach jest duże zróżnicowanie polecanych miejsc. Tuż obok znanych i zatłoczonych (szczególnie w miesiącach letnich) miejsc jak Śnieżka, Śnieżne Kotły, czy Samotnia znalazła się Sowa Przełęcz, czy Skalny Stół.

Na liście polecanych miejsc wysoko znalazły się mniej popularne, ale niezwykle istotne na mapie Dolnego Śląska miejsca, jak np. Rudawy Janowickie, Góry Izerskie, Kraina Wygaśniętych Wulkanów, czy Góry Sowie.

1/ KARKONOSZE – 97

• Karkonosze – 28	• Główny Grzbiet Karkonoszy – 1
• Śnieżka – 16	• Schronisko Odrodzenie – 1
• Śnieżne Kotły – 12	• Okolice Niedamirowa – 1
• Schronisko Samotnia – 10	• Dolina Pięciu Potoków – 1
• Szrenica – 9	• Schronisko pod Łabskim Szczytem – 1
• Wodospad Szklarki – 2	• Schronisko w Jarkowicach – 2
• Śnieżne Stawki – 3	• Skalny Stół – 1
• Wodospad Kamieńczyka – 2	• Ścieżka nad Regłami – 1
• Sowa Przełęcz – 1	• Złoty Widok w Michałowicach – 1
• Schronisko na Hali Szrenickiej – 1	• Kocioł Małego Stawu – 1
• Szlak na Samotnie i Strzechę Akademicką – 2	

2/ GÓRY STOŁOWE – 71

• Góry Stołowe – 29	• Radkowskie Skały – 1
• Szczeliniec – 22	• Droga Stu Zakrętów – 1
• Błędne Skały – 14	• Rezerwat Przyrody Głazy Krasnoludków – 2
• Narożnik – 2	

3/ RUDAWY JANOWICKIE – 52

• Rudawy Janowickie – 24	• Miedzianka – 1
• Kolorowe Jeziorka – 17	• Skalnik – 1
• Góry Sokole – 2	• Starościńskie Skały – 1
• Sokolik Duży – 3	• Krzyżna Góra – 1
• Schronisko Szwejcaria – 1	• Jańska Góra – 1

4/ GÓRY IZERSKIE – 31

• Góry Izerskie – 19	• Stóg Izerski – 1
• Wysoki Kamień – 5	• Złoty Widok w Szklarskiej Porębie – 1
• Chatka Górzystów – 2	• Kopalnia Kvarcu Stanisław – 1
• Bobrowe Skały – 2	

5/ GÓRY SOWIE – 31

• Góry Sowie – 23	• Przełęcz Jugowska – 1
• Kalenica – 3	• Wiadukt sówiogórskiej kolei zębatej 1
• Wielka Sowa – 3	

6/ GÓRY I POGÓRZE KACZAWSKIE – 27

- Kraina Wygaśniętych Wulkanów – 16
- Góry Kaczawskie – 9
- single track – 1
- Maślak – 1

7/ PARK KRAJOBRAZOWY DOLINY BOBRU – 22

- Most w Pilchowicach i Zapora – 9
- Dolina Bobru – 7
- Perła Zachodu – 4
- Dzikie Wąwozy w Pokrzywniku – 1
- Szwajcaria Lwówecka – 1

8/ GÓRY KAMIENNE + GÓRY SUCHE – 20

- Okolice Sokołowska – 6
- Andrzejówka – 3
- Góry Kamienne – 3
- Stożek Wielki – 1
- Dzikowiec – 3
- Masyw Lesistej Wielkiej – 2
- Waligóra – 1
- Szlakiem od Radosnej na Szpiczak – 1

9/ MASYW ŚNIEŻNIKA – 16

- Masyw Śnieżnika – 8
- Czarna góra – 4
- Jaskinia Niedźwiedzia – 3
- Pasma Krowiarek – 1

10/ PARK KRAJOBRAZOWY DOLINY BARYCZY – 15

- Park Krajobrazowy Doliny Baryczy – 9
- Stawy Milickie – 5
- Stawy Krośnieńskie – 1

11/ GÓRY WAŁBRZYSKIE – 15

- Góry Wałbrzyskie – 4
- Góra Borowa – 4
- Trójjarb – 4
- Wieża widokowa na Trójjarbie – 2
- Chełmiec – 1

12/ ZIEMIA KŁODZKA – 11

13/ GÓRY ORLICKIE – 10

- Okolice Zieleńca – 5
- Torfowisko w Zieleńcu – 4
- Wieża w Orlicy – 1

14/ MASYW ŚLĘŻY – 10

- Ślęza – 8
- Radunia – 2

15/ KSIĄŻAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY – 8

- Przełomy Pełcznicy – 5
- Ścieżka Hochbergów – 2
- Trasa na zamek Stary Książ – 1

16/ PARK KRAJOBRAZOWY CHEŁMY – 7

- Wąwóz Myśluborski – 4
- Park Krajobrazowy Chełmy – 2
- Organy Wielisławskie – 1

17/ PRZEMKOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY – 7

- Pustynia Kozłowska – 4
- Wrzosowiska – 1
- Stawy Przemkowskie – 1
- Bory Dolnośląskie – 1

18/ GÓRY BYSTRZYCKIE – 5

- Góry Bystrzyckie – 2
- Jagodna – 2
- Przełęcz Spalona – 1

19/ GÓRY ŻŁOTE – 5

- Jaskinia Radochowska – 3
- Przetęcz Łądecka – 1
- Góry Bialskie – 1

INNE MIEJSCA NA DOLNYM ŚLĄSKU

- Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy – 4
- Jezioro Leśniańskie – 2
- Dolina Peret – 1
- Wzgórza Strzelińskie – 1
- Jezioro Dziewicze w starorzeczu Oławy – 1
- Lasy w Miliczu – 1
- Las Rędziński we Wrocławiu – 1
- Las za Skoroszowem – 1
- Odra – 1
- Zalew w Mietkowie – 1

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – MIASTA, MIASTECZKA I WSIE

Ankietowani wskazali na 56 miast, miasteczek i wsi, które warto odwiedzić. Są wśród nich zarówno duże miasta jak Wrocław, kurorty i miejscowości turystyczne – Karpacz, Szklarska Poręba, czy Świeradów-Zdrój, ale też małe miasteczka i wsie.

1. Karpacz (Karkonosze) – 39
2. Wrocław – 38
3. Szklarska Poręba (Karkonosze) – 25
4. Międzygórze (Masyw Śnieżnika) – 22
5. Świeradów Zdrój (Góry Izerskie) – 15
6. Bardo Śląskie (Góry Bardzkie) – 12
7. Wałbrzych (Góry Wałbrzyskie) – 10
8. Kłodzko – 7
9. Jelenia Góra (Kotlina Jeleniogórska) – 7
 - Jelenia Góra – 3
 - Cieplice Śląskie-Zdrój – 4
10. Duszniki-Zdrój – 6
11. Kudowa-Zdrój – 6
12. Łądek-Zdrój – 6
13. Sokołowsko – 6
14. Kowary (Karkonosze) – 5
15. Zieleniec – 4
16. Wleń – 3
17. Walim – 3
18. Nowa Ruda – 3
19. Świdnica – 2
20. Bielice – 3
21. Szczawno-Zdrój – 2
22. Jawor – 2
23. Zgorzelec – 2
24. Kamienna Góra – 2
25. Wambierzyce – 2
26. Chełmsko Śląskie – 2
27. Bolesławiec – 2
28. Janowice Wielkie – 2
29. Pławna Górna – 2
30. Rzecza – 2
31. Stara Morawa – 1
32. Pieszyce – 1
33. Głuszycza – 1
34. Kąty Bystrzyckie – 2
35. Stronie Śląskie – 2
36. Ząbkowice Śląskie – 1
37. Michałowice (Karkonosze) – 1
38. Sobótka – 1
39. Rościszów k. Pieszyc – 1
40. Syców – 1
41. Dzierżoniów – 1
42. Głogówek – 1
43. Lubań – 1
44. Trzebnica – 1
45. Legnica – 1
46. Sokolec – 1
47. Korbielowice – 1
48. Lubawka – 1
49. Jagniątków – 1
50. Dobromierz – 1
51. Świdnik – 1
52. Gryfów Śląski – 1
53. Złotoryja – 1
54. Mysłakowice – 1
55. Szczytna – 1
56. Michałowa – 1

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – ZABYTKI, MUZEA, MIEJSCA HISTORYCZNE, PODZIEMIA, FORTYFIKACJE

1. Kopalnia Złota w Złotym Stoku – 25
2. Zamek Grodno – 25
3. Zamek Książ – 24
4. Zamek Czocho – 19
5. Pałac Marianny Orańskiej w Kamieńcu Żąbkowickim – 18
6. Twierdza Srebrna Góra – 17
7. Kompleks Riese – 11
 - Kompleks Riese – 1
 - Podziemne Miasto Osówka – 7
 - Sztolnie Walimskie – 3
8. Zamek Topacz – 9
9. Most w Pilchowicach i Zaporą – 9
10. Zamek Grodziec – 7
11. Zamek Chojnik – 6
12. Klasztor Cystersów w Lubiążu – 5
13. Twierdza Kłodzko – 4
14. Kopalnia Uranu w Kowarach – 4
15. Zamek Kliczków – 4
16. Dawna Kopalnia Nowa Ruda – 4
17. Zamek we Wleniu – 3
18. Zamek Księcia Henryka – 3
19. Kościół Pokoju w Jaworze – 3
20. Sanktuarium w Krzeszowie – 3
21. Pałac Jedlinka – 2
22. Park i Pałac w Goszczu – 2
23. Zamek Bolczów – 3
24. Podziemna trasa turystyczna „Kopalnia św. Jana” w Krobicy – 2
25. Wieża Książęca w Siedlęcinie – 2
26. Stara Kopalnia w Wałbrzychu – 2
27. Kopalnia Niklu Chryzoprazu i Opalu w Szklarach – 1
28. Pałac Ratno Dolne – 1
29. Zamek na Skale – 1
30. Zamek Rostoka – 1
31. Zamek w Pankowie – 1
32. Zamek Leśna Skała (Skały w Szczytnej) – 1
33. Pałac w Gorzanowie – 1
34. Pałac w Bożkowie – 1
35. Dolina Pałaców i Ogrodów – 1
36. Pałac Brunów – 1
37. Zamek Stary Książ – 1
38. Pałac Lenno – 1
39. Zamek Sarny – 1
40. Ruiny Zamku Homole – 1
41. Kopalnia Złota „Aurelia” w Złotoryi – 1

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – PARKI, ATRAKCJE TURYSTYCZNE

1. Arboretum w Wojsławicach – 12
2. Park w Bukowcu – 11
3. Minieuroland w Kłodzku – 5
4. Arboretum Leśne w Stradomii – 4
5. Singletrack Glacensis (Ziemia Kłodzka) – 4
6. Park Wrocławski w Lubinie – 4
7. Park Leśny w Lubinie – 3
8. Park Szczodre – 3
9. ZOO Wrocław – 3
10. Wałbrzyska Palmiarnia – 3
11. Kolejkowo we Wrocławiu – 3
12. Jaskinia Niedźwiedzia – 3
13. Jaskinia Radochowska – 3
14. Muzeum Papiernictwa w Dusznikach-Zdroju – 2
15. Stara Kopalnia w Wałbrzychu – 2
16. Projekt Arado – 2
17. Trasa rowerowa Żmigród-Milicz – 1
18. Kelewa w Borowicach – 1
19. Kromnów Artystyczna Galeria Izerska – 1
20. Park Sobieskiego w Wałbrzychu – 1
21. Park Wschodni we Wrocławiu – 1
22. Krośnicka Kolej Wąskotorowa – 1
23. Kamieniołom Kamyki – Głuszyca Górna – 1
24. Campus Domasławice – 1
25. Wioska Tipi Rajczyn – 1
26. Winnica Agat w Górach Kaczawskich – 1
27. Huta Kryształ Julia – 1
28. Zoo Łączna – 1
29. Spacer z Alpakami w Proszówce – 1
30. Skansen Nadolice Wielkie – 1
31. Spływ SUP po rzece Oława – 1
32. Lapidarium w Legnicy – 1
33. Muzeum Porcelany w Wałbrzychu – 1
34. Bobrowice Elektrownia Wodna – 1
35. Ewa Medical Spa Dom Uzdrowski w Świeradowie-Zdroju – 1
36. Osada Stary Młyn w Kuźniczysku – 1
37. Sudecka Chata w Kamiennej – 1
38. Dom nad Srebrną rzeką w Opolnicy – 1
39. Skansen w Pstrążnej – 1

DOLNOŚLĄSKIE ZACHWYTY 2020 – BLOGERZY POLECAJĄ

O „Dolnośląskie Zachwyty 2020 roku” zapytaliśmy także dolnośląskich blogerów i instagramerki, którzy byli najczęściej wymieniani na liście inspirujących blogów i kont na Instagramie do podróży po Dolnym Śląsku.

MAGDA ZBIERAJ, AUTORKA BLOGA ZBIERAJ.SIE.PL ZACHWYCIŁA SIĘ W 2020 ROKU ŚCIEŻKĄ NAD REGLAMI W KARKONOSZACH, PUSTYNIĄ KOZŁOWSKĄ W PRZEMKOWSKIM PARKU KRAJOBRAZOWYM I PARKIEM KRAJOBRAZOWYM DOLINY BOBRU

Zupełnie nie dziwi mnie fakt, że na liście top 10 zachwyty aż 9 znajduje się w Sudetach. Góry to bez wątpienia turystyczny magnes Dolnego Śląsk, o który trzeba dbać. Cieszy fakt, że prócz znanych i obleganych Karkonoszy i Gór Stołowych, znalazły się tu liczne zachwyty nad mniej popularnymi pasmami górskimi. Przyznam szczerze, że tak duża liczba głosów na miejsca w Rudawach Janowickich jest dla mnie dość zaskakująca! Może dlatego, że sama ich nie doceniałam, co na pewno planuję w tym roku zmienić. Nas osobiście podczas wycieczek po Dolnym Śląsku w 2020 roku zachwyciła Ścieżka nad Reglami w Karkonoszach. Podczas gdy tłumy turystów wędrowały z Karpacza na Śnieżkę, my poszliśmy na zachód pokonując absolutnie najpiękniejszy karkonoski szlak, na którym przez dłuższy czas byliśmy zupełnie sami. Pięknym odkryciem tego roku jest dla nas też Pustynia Kozłowska w Przemkowskim Parku Krajobrazowym, o której wciąż niewiele osób wie, a także Park Krajobrazowy Doliny Bobru, z roku na rok zyskujący na popularności.

BARTEK DZIWAŁ, AUTOR BLOGA BARTEKWPODROZY.PL ZACHWYCIŁ SIĘ GÓRAMI SOWIMI

Moim odkryciem i najbardziej inspirującą podróżą było poznawanie Gór Sowich. Niewielkie, generalnie nieliczące się w ogólnych statystykach ruchu turystycznego w Polsce miejsce okazało się tak napakowane różnorodnymi atrakcjami, że prawie 2–tygodniowa podróż okazała się niewystarczająca. Region ma ogromny potencjał, chociaż nie jest przygotowany na odpowiednią podaż miejsc noclegowych i usług turystycznych w przypadku intensywniejszego wzrostu popytu. Nie sądzę, że to wada – region nadal jest dość dziewiczy, a to dodaje mu uroku.

KRYSTIAN ŁYSYGANICZ, AUTOR BLOGA WOLNYMKROKIEM.PL POLECA PARK LEŚNY W LUBINIE

Miejscem, które szczególnie zaskarbiło sobie nasze uznanie w 2020 roku to Park Leśny w Lubinie, który dosłownie codziennie nas ratował w obliczu nowej rzeczywistości podróżniczej w czasie pandemii. Nie dość, że znajduje się on bardzo blisko naszego miejsca zamieszkania, to jeszcze oferuje bardzo dużo ciekawych atrakcji na świeżym powietrzu. Na jego terenie znajduje się między innymi bardzo okazały park linowy, plac zabaw dla najmłodszych, muzeum historyczne na świeżym powietrzu w postaci inscenizowanej trasy wojennej, podczas której trzeba przejść okopy i zasieki oraz interaktywne wystawy. Dodatkowo miejsce to cały czas się rozwija i rozbudowuje przez co w ciągu jednego roku powstały dwie zupełnie nowe atrakcje: "Bitwa o Anglię" oraz "Okupacja Sowiecka". Szczególnie ta druga wywarła na nas spore wrażenie, ponieważ nie dość że w ciekawy sposób zagospodarowano 4 stare bunkry, to jeszcze w ich okolicy umieszczono kilka dział artyleryjskich, które kiedyś wykorzystywano podczas ćwiczeń na pobliskiej strzelnicy wojskowej. A wszystko to jest udostępnione bezpłatnie dla mieszkańców miasta oraz coraz to liczniejszych turystów.

MONIKA BRONOWICKA, AUTORKA BLOGA DOLNYSLASKDLAULI.PL POLECA NAROŻNIK, SKAŁY PUCHACZA I BIAŁE SKAŁY ORAZ TRASĘ ZĘBATEGO ODCINKA KOLEI SOWIOGÓRSKIEJ

Nie wybiorę jednego zachwycającego miejsca, wybrałam je w ankiecie i miałam ochotę wypełnić ją po raz drugi, bo przecież oba na to wyróżnienie zasługują. Pierwsze to piękny szlak w Górach Stołowych, szlak przez Narożnik, Skały Puchacza i Białe Skały. Jest piękny, wędruje się (jak to w Górach Stołowych) pomiędzy skałami przez skalne labirynty i nad skalnymi urwiskami, ale też wśród ogromnych paproci i po drewnianych pomostach nad mokradłami. Drugi zachwyt to znów góry, ale tym razem Góry Sowie – Ścieżka Edukacyjna „Zębata”. Ścieżka prowadzi trasą zębatego odcinka nieistniejącej już Kolei Sowiogórskiej. Poza pięknymi górkami widokami są tam jeszcze monumentalne wiadukty, most drogowy o nietypowej konstrukcji a nawet wykute w skale wąwozy i opowieść o wyjątkowej j górskiej kolei, która wozila węgiel a przy okazji i pasażerów zapewniając im w wagonach panoramiczne okna do podziwiania widoków.

MAGDALENA KUCHTA, AUTORKA INSTAGRAMOWEGO PROFILU @MAKUCH2000 ZWRACA UWAGĘ NA PIĘKNE DOLNOŚLĄSKIE PAŁACE

Wiele osób, w tym i ja, odkrywa w 2020 swoje regiony na nowo. Mimo że z branżą turystyczną na Dolnym Śląsku jestem związana od przeszło dwudziestu lat, zawsze, po każdym wyjeździe wracam z nowymi wrażeniami. Często podróżuję w te same miejsca, tym bardziej, że od kilku lat towarzyszą mi dzieci i moim celem jest pokazać im nasz region, taki, jaki jest, nie tylko od strony najpiękniejszych miejsc czy atrakcji typowo „dla dzieci”. W 2020 roku odbyliśmy dziesiątki wycieczek po naszym województwie. Mam okazję obserwować, jak na przestrzeni lat zmienia się oferta turystyczna regionu, jak powstają nowe atrakcje, a te które są, rozwijają się (lub nie...). Szczególnie często na trasie moich wycieczek są zamki i pałace. Nie tylko te odnowione, piękne i błyszczące, ale przede wszystkim te zaniedbane i opuszczone, często w tragicznym stanie. Dlatego też najbardziej cieszę się, gdy widzę obiekty, które jeszcze nie dawno stały w ruinie, a dziś podnoszą się i mają szansę na odzyskanie dawnego, lub chociaż częściowego, blasku. Jestem pod wrażeniem ogromu prac, jaki już wykonała fundacja opiekująca się pałacem w Gorzanowie na Ziemi Kłodzkiej. Bardzo mocno trzymam kciuki za rewitalizację ruin pałacu w Goszczu. Ten pałac, który mimo zniszczeń nadal robi niezwykle wrażenie, ma szansę wkrótce stać się tzw. trwałą ruiną i przyciągać turystów w mniej popularny rejon Dolnego Śląska.

AGA BUJAŁA, PROWADZĄCA INSTAGRAMOWY PROFIL @AGABUJALA (DAWNIEJ @BABIE_LATO) ZAUROCZYŁA SIĘ PRZEŁĘCZĄ SOKOLĄ W GÓRACH SOWICH

Przełęcz Sokola! Zdecydowaniem i bezapelacyjnie. Półtorej godziny od Wrocławia, następnie 20 minut spaceru pod górę by znaleźć się w cudownym miejscu. Pagórki, lasy, przestrzeń. Gdzieś gdzie można uciec tak spontanicznie. Gdzie można zabrać maluszki, gdzie można poczuć górski klimat. Może to miejsce tak zapadło mi w pamięć, bo to było pierwsze miejsce, w które pojechaliśmy, gdy już było wolno. Mimo, że celem była Wielka Sowa, którą oczywiście zdobyliśmy, to właśnie na tej przełęczy pomyślałam sobie, że tyle właśnie mi potrzeba. Zostaliśmy tam do zachodu słońca. Tak blisko, tak magicznie, tak przepięknie. Polecam każdemu z małymi dziećmi i nie tylko!

9. JAKIE MAMY TURYSTYCZNE PLANY NA DOLNYM ŚLĄSKU W 2021 ROKU?

41% turystów planuje podróżować po Dolnym Śląsku częściej niż do tej pory, a 18,4% ma nadzieję, że nic się nie zmieni w częstotliwości podróży. Jednak wciąż widać obawy związane z sytuacją epidemiologiczną w kraju i na świecie. 34,2% osób uzależnia swoje decyzje wyjazdowe od sytuacji epidemiologicznej.

Odsetek osób, które uzależnia swoje turystyczne plany na 2021 od sytuacji epidemiologicznej jest na porównywalnym poziomie do odsetka osób, które w minionym roku podróżowały rzadziej z powodu epidemii koronawirusa.

Turyści na Dolnym Śląsku, mimo że nie są pewni częstotliwości i możliwości swobodnego i bezpiecznego podróżowania po Dolnym Śląsku, w 2021 roku, mają konkretne plany i marzenia. Jedynie 33 osoby (3%) nie wie jakie miejsce chciałoby odwiedzić na Dolnym Śląsku w nadchodzącym roku.

Rysunek 2 Pytanie 19: Jakie miejsca chciałbyś odwiedzić na Dolnym Śląsku w 2019 roku? (Im większa czcionka tym więcej wskazań)

10. SKĄD CZERPIEMY INFORMACJE I INSPIRACJE DO PODRÓŻY PO DOLNYM ŚLĄSKU?

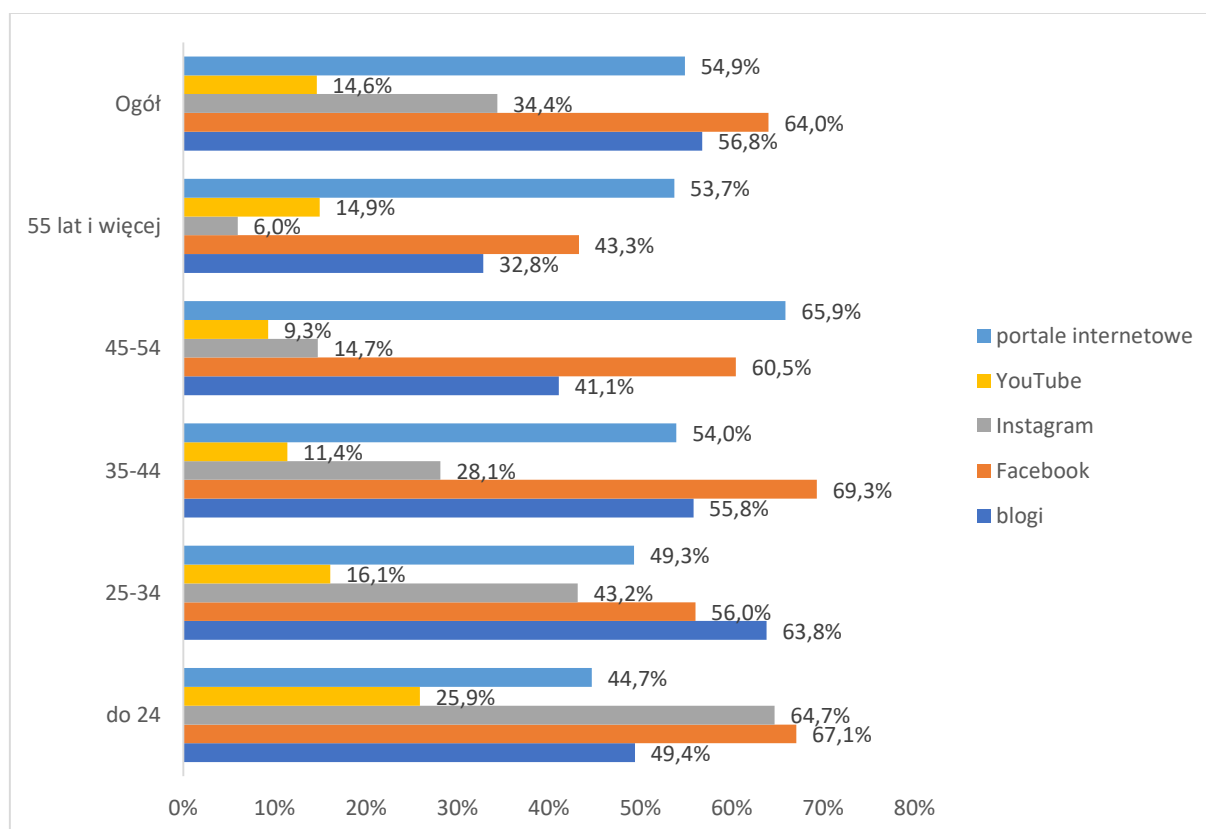
Miniony rok to prawdziwy boom na turystykę lokalną. Widać to było zarówno na parkingach przy najpopularniejszych atrakcjach Dolnego Śląska, jak i w Internecie. Niektóre facebookowe grupy skupiające miłośników turystyki w regionie urosły o ponad 300%. Zauważalne jest także zwiększone zainteresowanie artykułami na blogach i w portalach internetowych na temat miejsc mniej popularnych turystycznie na Dolnym Śląsku.

Inspiracje na wycieczki po Dolnym Śląsku czerpiemy najczęściej od znajomych (64,2%) i z Facebooka (61,8%). Równie istotne jako źródła informacji o miejscach, które chcemy odwiedzić są blogi (54,8%) i portale internetowe (54,5%).

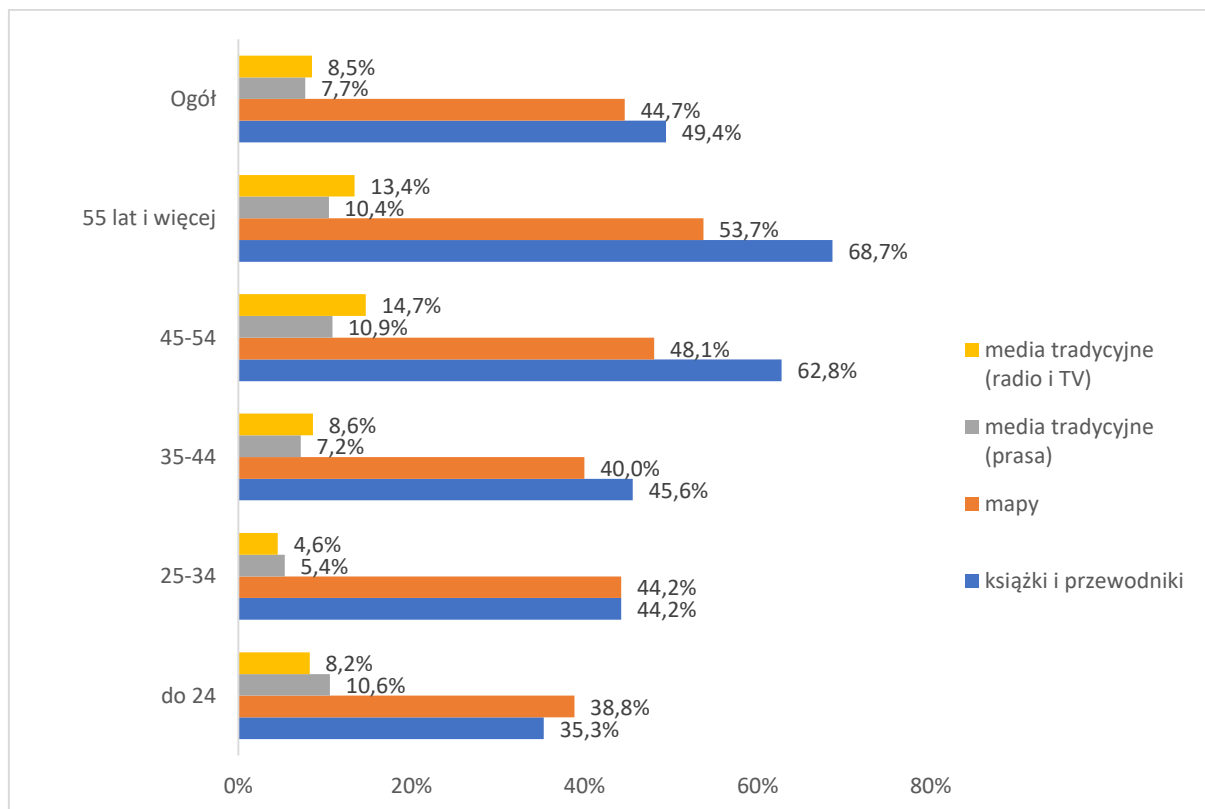
Mniej niż połowa turystów podróżujących po Dolnym Śląsku w 2020 roku sięgała po książki i przewodniki (47,7%), czy mapy (43,1%).

Instagram, który z roku na rok w branży turystycznej ma coraz większe znaczenie, jest inspiracją do podróży po Dolnym Śląsku dla 33%.

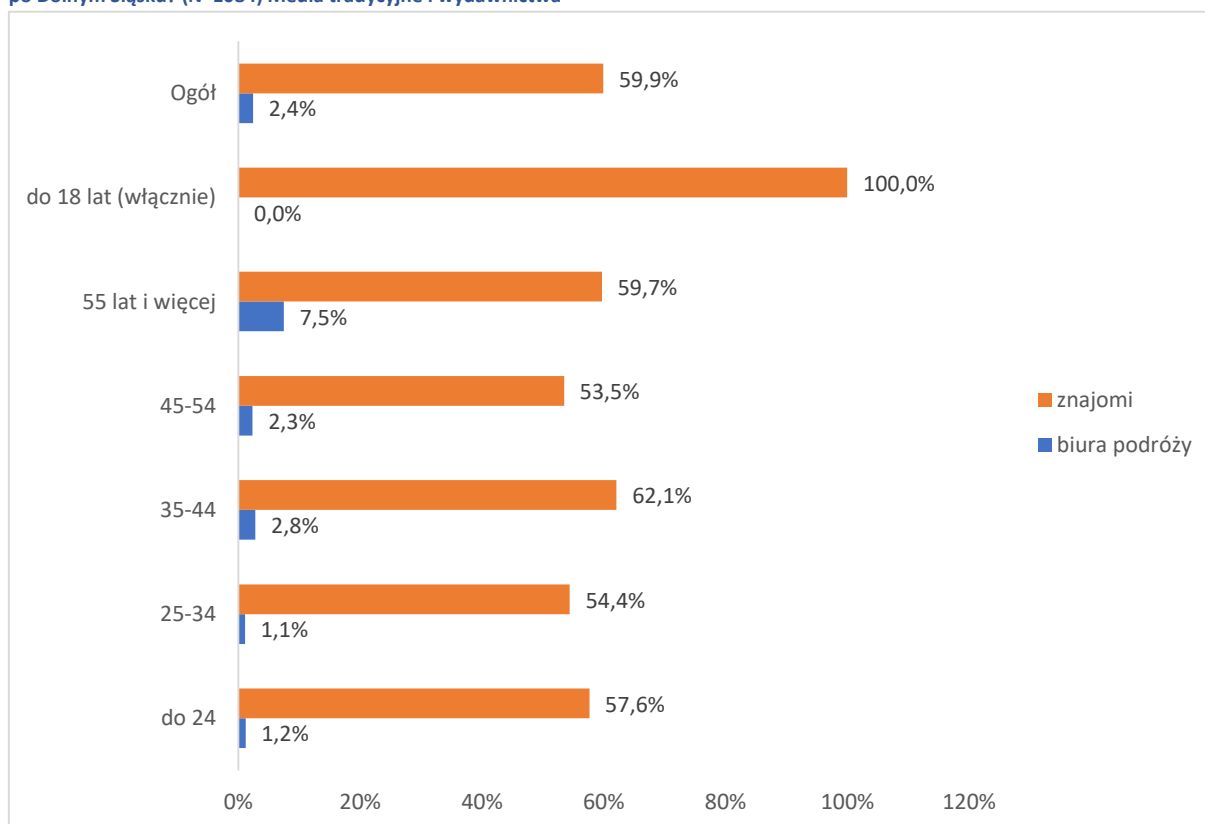
Tradycyjne media są zachętą do podróży po Dolnym Śląsku dla 16,6% badanych.

Wykres 13 Pytanie 21: Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Internet

Wykres 14 Pytanie 21: Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Media tradycyjne i wydawnictwa

Wykres 15 Pytanie 21: Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Kontakty bezpośrednie

BLOGI TURYSTYCZNE I PODRÓŻNICZE

Dla ponad połowy turystów, którzy wzięli udział w Internetowym Badaniu Turystów inspiracje stanowią blogi turystyczne i podróżnicze. Poprosiliśmy o wskazanie tych, którymi się zainspirowali i wciąż inspirują do podróży po Dolnym Śląsku.

OTRZYMALIŚMY 962 WSKAZAŃ BLOGÓW OD 539 OSÓB.

Jedna osoba polecała zazwyczaj 1-2 blogi, przy czym osób, które wskazały na tylko jedno źródło inspiracji było 291 osób (54%)

Poniżej prezentujemy blogi, które uzyskały więcej niż 5 wskazań.

Najczęściej wskazywanymi blogami były:

nazwa bloga	liczba wskazań	miniatura
Zbieraj się	266	zbierajsie.pl
Bartek w Podróży	57	bartekwpodrozy.pl
Wolnym Krokiem	56	wolnymkrokiem.pl

Dolny Śląsk dla Uli

52

dolnyslaskdlauli.pl

POLECANE

Luty 02, 2021

GÓRSKA ODZNAKA TURYSTYCZNA I KORONA GÓR POLSKI, CZYLI ODZNACZENIA DLA WYTRWAŁYCH WĘDROWCÓW.

Korona Gór Polski - projekt na całe życie! Jak zdobyć odznakę i tytuł Zdobywcy Korony Gór Polski? Przede wszystkim trzeba siłą własnych nóg zdobyć 28 szczytów.

Busem przez Świat

46

busemprzezswiat.pl

My na Szlaku	28	mynaszlaku.pl
Ahoj Przygodo	27	ahojprzygodo.com
Silvermint	20	silvermint.pl
Hasające zające	17	hasajacezajace.com
Gdziwyjechać – Wędrownie	17	gdziwyjechac.pl
Wszędobylscy	15	wszedobylscy.com
Mana w podróży	14	manawpodrozy.pl
Podróże z Mama i Tatą	9	podrozezmamaitata.com
Matka w mieście	8	matkawmiescie.pl
Tasteaway	7	tasteaway.pl
Nieustanne Wędrowanie	7	nieustanne-wedrowanie.pl
Dziecko w podróży	6	dzieckowpodrozy.pl
Karol Nienartowicz	6	karolnienartowicz.com
Kołem się toczy	5	kolemsietoczy.pl
Łukasz Kędziński	5	lkedziński.com

*Autorka badania od czterech lat prowadzi blog zbierajsie.pl, który znalazł się na pierwszym miejscu poleceń. Duża różnica pomiędzy liczbą wskazań tego bloga w stosunku do innych może mieć związek z osobistym zaangażowaniem w promocję ankiety, a także zaangażowaną społecznością wokół bloga i skutecznym dotarciem do czytelników z prośbą o udział w badaniu. Pełna lista grup oraz fanpage, na których zostało opublikowane badanie, znajduje się na końcu raportu. Znalazły się na nim największe grupy na facebooku dotyczące Dolnego Śląska, turystyki w Polsce oraz profile Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej.

MAGDA ZBIERAJ, AUTORKA BLOGA ZBIERAJSIE.PL I ZAŁOŻYCIELKA GRUPY POKAŻ DZIECIOM POLSKĘ I ŚWIAT

Najchętniej odwiedzaną w 2020 roku stroną na naszym blogu była ta poświęcona wszystkim naszym dolnośląskim wycieczkom, które na bieżąco zaznaczamy na mapie i opisujemy. Dużym zainteresowaniem na naszym blogu cieszyła się relacja z Parku Iluminacji na Zamku Topacz. Chętnie odwiedzane było zestawienie łatwych tras dla rodzin z dziećmi w Karkonoszach, czy opis tras na Śnieżkę. Cieszę się też, że kolejny tekst, ten dotyczący mało znanej, w porównaniu z wcześniejszymi kierunkami, Pustyni Kozłowskiej i Wrzosowiska Przemkowskiego, był piątym pod względem odwiedzających wpisów na blogu. Liczę, że w 2021 uda nam się znaleźć i opisać kolejne takie turystyczne perełki.

BARTEK DZIWAŁ, AUTOR BLOGA BARTEKWPODROZY.PL

Zdecydowanie zauważyłem zwiększenie zainteresowania Dolnym Śląskiem na naszym blogu. Mój udział w Turystycznych Mistrzostwach Blogerów trochę "wymusił" publikację dużej liczby materiałów o Dolnym Śląsku. Obawiałem się, że część odbiorców będzie tymi treściami znudzona, a okazało się, że jest zupełnie odwrotnie. Artykuły i treści w social mediach cieszyły się rekordowym zainteresowaniem (najpopularniejsze posty od 4 lat prowadzenia bloga), a liczba pytań czytelników dotycząca wskazówek do jednodniowych podróży po Dolnym Śląsku była tak duża, że nie byłem w stanie na bieżąco prowadzić tej komunikacji.

KRYSTIAN ŁYSYGANICZ, AUTOR BLOGA WOLNYM KROKIEM

Prawdziwym hitem na naszym blogu okazały się artykuły o wygasłych wulkanach na Dolnym Śląsku, mało znanych szlakach górskich oraz liście wieńców widokowych znajdujących się na terenie naszego województwa. Dzięki tym artykułom nasz blog uchronił się przed spadkami wyświetleń i pokazał, że opisywanie z pozoru "nieistotnych" gór ma jakiś sens i bardzo możliwe, że pomógł komuś zaplanować aktywny wypoczynek podczas pandemicznych restrykcji.

MONIKA BRONOWICKA, AUTORKA BLOGA DOLNY ŚLĄSK DLA ULI I ZAŁOŻYCIELKA GRUPY DOLNY ŚLĄSK DLA DZIECI

Czytelnicy szukali, zresztą podobnie jak i ja miejsc mniej oczywistych i tych blisko natury, największą popularnością cieszyły się teksty o Dolinie Baryczy (Stawy Milickie) ale też odkryli wraz ze mną piękny szlak w Górach Stołowych prowadzący przez: Narożnik, Skały Puchacza i Białe Skały oraz wędrowali po Górach Sowich. Podobnie było na grupie, którą prowadzę. Jeszcze na początku 2020 roku od kilku lat prowadziłam małą grupę na FB liczącą około 3000 członków. W marcu 2020 r. do grupy zaczęli przybywać nowi członkowie w ogromnych ilościach. Pod koniec 2020 r. grupa liczyła już blisko 10 000 członków i ta liczba nadal rośnie, a jej członkowie wymieniają się opiniami i podpowiedziami na dolnośląskie podróże.

FANPAGE, GRUPY TURYSTYCZNE NA FB

Facebook stanowi inspirację dla 61,8% osób, które wzięły udział w badaniu.

OTRZYMALIŚMY 1106 WSKAZAŃ PROFILI I GRUP NA FB OD 590 OSÓB.

Jedna osoba polecała zazwyczaj 1-2 fanpage/grupy, przy czym osób, które wskazały na tylko jedno źródło inspiracji było 315 osób (53%).

Za najbardziej wartościowe podczas planowania wycieczek po Dolnym Śląsku są uznawane:

nazwa profilu	liczba wskazań	grupa / fanpage	Liczba członków / fanów
Sudety z Plecakiem	100	grupa	64 600
Niesamowity Dolny Śląsk	89	fanpage	300 200
zbierajsiePL	87	fanpage	16 430
Tajemniczy Dolny Śląsk	77	grupa	131 200
Dolny Śląsk Travel	53	fanpage	108 219
Dolny Śląsk dla dzieci	45	grupa	10 600
Przystanek Dolny Śląsk	33	grupa	59 900
Dolny Śląsk	32	fanpage	37 468
Karkonoskie wędrówki	31	grupa	38 400
Dolny Śląsk dla Uli	21	fanpage	2 544
Pokaż dzieciom Polskę i świat - podróże	20	grupa	11 700
Bartek w podróży	15	fanpage	9 774
Ciekawe miejsca w Polsce...warte	15	grupa	766 200
Dzieciaki na szlaki	14	grupa	13 500
Wolnym Krokiem	13	fanpage	5 155
Karkonosze GO	13	grupa	34 200
Dolnośląska Organizacja Turystyczna	11	fanpage	2 127
z Wrocławia w góry	10	grupa	20 400

Redakcja Dolny Śląsk Travel, profilu prowadzonego przez Dolnośląską Organizację Turystyczną

Rok 2020 był wyjątkowy w przypadku prowadzenia profili w mediach społecznościowych. Pandemia COVID oraz powtarzające się zamknięcia branż spowodowały przeniesienie praktycznie wszystkich działań promocyjnych do Internetu. W 2020 roku przystąpiliśmy do intensywnej promocji na profilu Dolny Śląsk Travel wszystkich naszych partnerów oraz zrealizowaliśmy kilka kampanii zachęcających do przyjazdu na Dolny Śląsk. Dzięki sukcesywnej pracy od marca do grudnia 2020 liczba odbiorców naszego profilu zwiększyła się kilkakrotnie. Pośród odbiorców naszych treści zauważyliśmy wzrosty. Fanów z Małopolski, Wielkopolski, Mazowsza oraz województwa łódzkiego. Świadczy to oczywiście o ogromnym zainteresowaniu atrakcjami w naszym kraju, kiedy podróżowanie za granicę nie było możliwe lub zostało całkowicie zabronione.

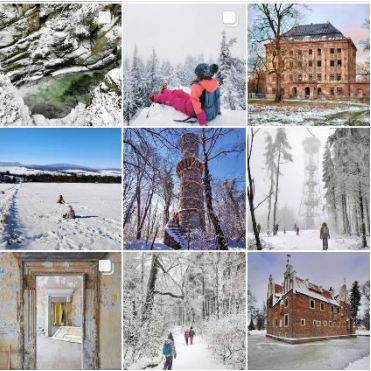
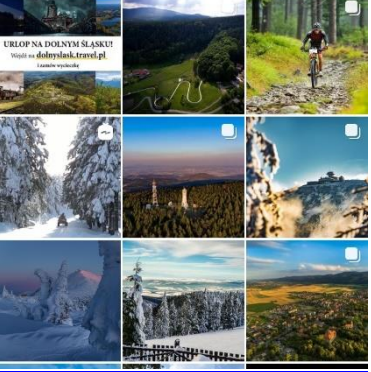
INSTAGRAM

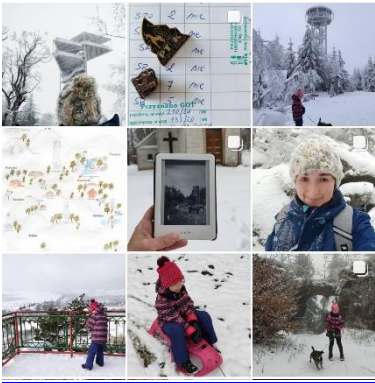
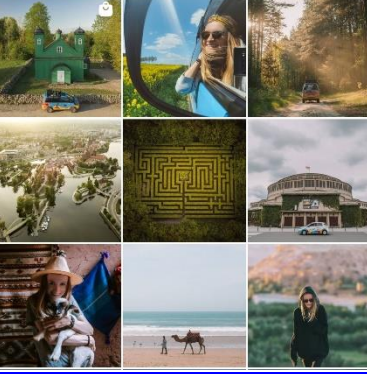
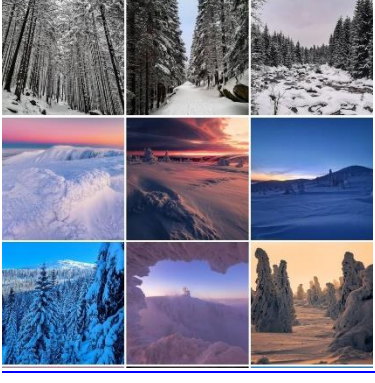
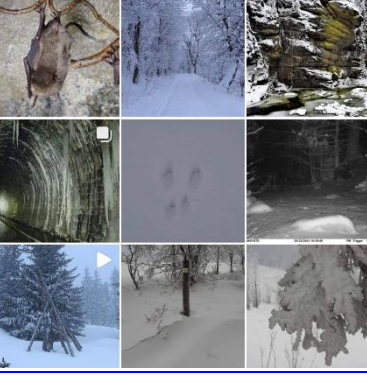
Instagram stanowi inspirację dla 33% dla osób, które wzięły udział w badaniu.

OTRZYMALIŚMY 553 WSKAZAŃ PROFILI NA INSTAGRAMIE OD 309 OSÓB.

Jedna osoba polecała zazwyczaj 1-2 profile na Instagramie, przy czym osób, które wskazały na tylko jedno źródło inspiracji było 175 osób (56%).

Za najbardziej inspirujące konta do wycieczek po Dolnym Śląsku są uznawane (kolejność ze względu na listę wskazań):

<u>@zbierajsie</u> 112 wskazań 7 273 followersów	<u>@Makuch2000</u> 54 wskazań 11 300 followersów	<u>@agabujala</u> 33 wskazania 35 500 followerów
<u>@Niesamowity Dolny Śląsk</u> 31 wskazań 25 000 followersów	<u>@dolnyslask</u> 20 wskazań 9 171 followersów	<u>@dolnyslask.travel</u> 16 wskazań 6 633 followersów

<u>@Dolny Śląsk dla Uli</u> <u>16 wskazań</u> <u>727 followersów</u>	<u>@przystanekd</u> <u>15 wskazań</u> <u>13 400 followersów</u>	<u>@Wolnym Krokiem</u> <u>13 wskazań</u> <u>7 913 followersów</u>
<u>@Bartek w Podróży</u> <u>11 wskazań</u> <u>3 710 followersów</u>	<u>@Ahoj przygodo</u> <u>10 wskazań</u> <u>1 572 followersów</u>	<u>@busemprzezwiat</u> <u>10 wskazań</u> <u>97 400 followersów</u>
<u>@KarkonoszeGO</u> <u>9 wskazań</u> <u>9 911 followersów</u>	<u>@karkonoski pn</u> <u>6 wskazań</u> <u>25 100 followersów</u>	<u>@travels with szumeg</u> <u>6 wskazań</u> <u>13 900 followersów</u>

PODSUMOWANIE - TRENDY

Analizując wyniki badania, a także obserwując dyskusje na grupach podróżniczych można wysunąć następujące wnioski na temat trendów w podróżach po Dolnym Śląsku:

1. **Podróże jednodniowe** – z uwagi na obostrzenia oraz obawy, a także niepewną sytuację ze szczepionkami wycieczki jednodniowe w dalszym ciągu będą popularną formą spędzania czasu na Dolnym Śląsku.
2. **Podróże lokalne** – Nieco z przymusu wielu turystów odkryło podróże lokalne. Poszukiwanie mniej popularnych miejsc na łonie przyrody oraz ciekawych i nowych doświadczeń, którymi można uatrakcyjnić jednodniowe wycieczki.
3. **Potrzeba informacji o mniej popularnych miejscach** – Wiele osób, które do tej pory nie było aktywnymi turystami, mimo iż deklaruje chęć odwiedzania miejsc mniej popularnych z dala od tłumów, na miejsca swoich wycieczek i tak wybiera oblegane atrakcje turystyczne. Jest duża potrzeba informowania o alternatywnych kierunkach dla znanych i popularnych miejsc na Dolnym Śląsku tak, aby ruch turystyczny rozkładał się równomiernie, a wycieczki po Dolnym Śląsku były bezpieczne.
4. **Duża rola social mediów w uzyskiwaniu informacji, ale i potrzeba dzielenia się** – Internet w planowaniu podróży po Dolnym Śląsku ma coraz większe znaczenie. Korzystamy z gotowych rozwiązań, pytamy na grupach, szukamy interesujących wpisów w mediach, śledzimy konkretne hasztagi na Instagramie. Social media są także kanałem, na którym chętnie dzielimy się wiedzą i inspirujemy innych wrzucając zdjęcia na grupy turystyczne.

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W BADANIU

Internetowe Badanie Turystów na Dolnym Śląsku to wspólna inicjatywa Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej oraz autorki bloga podróżniczego zbierajsie.pl.

Bardzo dziękujemy za wsparcie partnerom raportu: Zamkowi Grodno, Sztolniom Walimskim, Miastu Wrocław, marce Thule oraz wszystkim osobom, które wzięły udział w badaniu.

W razie pytań związanych z wynikami badań oraz komentarzem do raportu zapraszamy do kontaktu:

Magdalena Piotrowicz-Zbieraj, magda@zbierajsie.pl , www.zbierajsie.pl https://www.facebook.com/zbierajsiePL/ https://www.instagram.com/zbierajsie/	Jakub Feiga, jakub.feiga@dot.org.pl www.dot.org.pl https://www.facebook.com/traveldolnyslask/ https://www.instagram.com/dolnyslask.travel/
---	--

ZAŁĄCZNIKI

LISTA FANPAGE I PORTALI, NA KTÓRYCH POJAWIŁY SIĘ INFORMACJE O BADANIU:

Organizatorzy:

1. Strona DOT: <http://dot.org.pl/2021/01/12/badanie-trendow-turystycznych-2020-roku/>
2. Blog Zbierajsie: <https://zbierajsie.pl/badanie-dls>
3. Fanpage Zbierajsie –
[https://www.facebook.com/zbierajsiePL/posts/2734125636856194?_cft__\[0\]=AZXP2s543rlQzLAAY5yhNpgYC4Jv0rcPxIzPsFOMUrvy-uPBa755Dp-a86HuSE3qozw8YcAi-HCwTLt4e3BeBILTa8T0wmKDik0niegv-T3zQlixF1JvkkZJ2GeXzJGp1GkcSPKjYdXjimJr7flsMkM0l9fMK7EdLOps1BluGLRCrBsX3-7TKLJDsIlEDbOUdX4&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/zbierajsiePL/posts/2734125636856194?_cft__[0]=AZXP2s543rlQzLAAY5yhNpgYC4Jv0rcPxIzPsFOMUrvy-uPBa755Dp-a86HuSE3qozw8YcAi-HCwTLt4e3BeBILTa8T0wmKDik0niegv-T3zQlixF1JvkkZJ2GeXzJGp1GkcSPKjYdXjimJr7flsMkM0l9fMK7EdLOps1BluGLRCrBsX3-7TKLJDsIlEDbOUdX4&_tn_=%2CO%2CP-R)
4. Fanpage Dolny Śląsk Travel –
[https://www.facebook.com/traveldolnyslask/posts/4212244048791654?_cft__\[0\]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyayoOM6Qhvp430l6czZcdkXknfQvWdfPx6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDebz5XAGI60fDu6bGckMft3sFYvbO_8MsruWvGxruzATXHedbtv02J6xSqA8g&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/traveldolnyslask/posts/4212244048791654?_cft__[0]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyayoOM6Qhvp430l6czZcdkXknfQvWdfPx6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDebz5XAGI60fDu6bGckMft3sFYvbO_8MsruWvGxruzATXHedbtv02J6xSqA8g&_tn_=%2CO%2CP-R)
5. Fanpage Dolnośląska Organizacja Turystyczna –
[https://www.facebook.com/biuro.dot/posts/2150693381732457?_cft__\[0\]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyayoOM6Qhvp430l6czZcdkXknfQvWdfPx6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDebz5XAGI60fDu6bGckMft3sFYvbO_8MsruWvGxruzATXHedbtv02J6xSqA8g&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/biuro.dot/posts/2150693381732457?_cft__[0]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyayoOM6Qhvp430l6czZcdkXknfQvWdfPx6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDebz5XAGI60fDu6bGckMft3sFYvbO_8MsruWvGxruzATXHedbtv02J6xSqA8g&_tn_=%2CO%2CP-R)

Grupy i FB Dolny Śląsk:

6. Tajemniczy Dolny Śląsk <https://www.facebook.com/groups/dolny.slask/permalink/1877660675720364/>
7. Przystanek Dolny Śląsk
[https://www.facebook.com/groups/przystanekd/permalink/3733953539977457/?_cft__\[0\]=AZVidWMxONcPg-7XzwLsc3qdwTes0sQn8CSEj1WgnenVq1756Hv5l1LZINGjSqliAnj3xfW6apNPf9t_vMDdefWAgqQLiaZJ0xcgdW_Cpgk6wJtrMgSKbncugQM6BvPXCH3HJLBsoaSiIOXQmxz&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/przystanekd/permalink/3733953539977457/?_cft__[0]=AZVidWMxONcPg-7XzwLsc3qdwTes0sQn8CSEj1WgnenVq1756Hv5l1LZINGjSqliAnj3xfW6apNPf9t_vMDdefWAgqQLiaZJ0xcgdW_Cpgk6wJtrMgSKbncugQM6BvPXCH3HJLBsoaSiIOXQmxz&_tn_=%2CO%2CP-R)
8. Społeczność Niesamowity Dolny Śląsk <https://www.facebook.com/groups/454563258612704/permalink/881337802601912/>
9. Dolny Śląsk dla dzieci
[https://www.facebook.com/groups/1153266568047996/permalink/5302161916491753/?_cft__\[0\]=AZXUFj-AbP_mCb-BUYKT1iERHGatuGTIEfq0N2qrAnipZoriHRsIJeOi6kqZHHpMt1QdHQta9Z4oQr0wdt-17v40E2rH1EZqQDi2NEgF0THDrGnKEYrKr5GUV8fKY8wMLlvocEf4skUotU0RepMGJlWb&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/1153266568047996/permalink/5302161916491753/?_cft__[0]=AZXUFj-AbP_mCb-BUYKT1iERHGatuGTIEfq0N2qrAnipZoriHRsIJeOi6kqZHHpMt1QdHQta9Z4oQr0wdt-17v40E2rH1EZqQDi2NEgF0THDrGnKEYrKr5GUV8fKY8wMLlvocEf4skUotU0RepMGJlWb&_tn_=%2CO%2CP-R)
10. Sudety z plecakiem [https://www.facebook.com/groups/603075873118725/permalink/3621713537921595/?_cft__\[0\]=AZV-yPGaQRTZe8QHRlzi1kITypU2QvuiYeBuoUW0uNLoE4tIsVN-JH0VIG3ldwVdxdlPFYevrAiuS54yWxb4DFEQbJ3AMx9ejjBca0XeA1glteWZlrRfXZU_dha_DeN3o6s9nTOOYD6TQI3HPX7ICED&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/603075873118725/permalink/3621713537921595/?_cft__[0]=AZV-yPGaQRTZe8QHRlzi1kITypU2QvuiYeBuoUW0uNLoE4tIsVN-JH0VIG3ldwVdxdlPFYevrAiuS54yWxb4DFEQbJ3AMx9ejjBca0XeA1glteWZlrRfXZU_dha_DeN3o6s9nTOOYD6TQI3HPX7ICED&_tn_=%2CO%2CP-R)

11. Promujemy Karkonosze
12. Karkonoskie Wędrówki
[https://www.facebook.com/groups/1173316199460974/permalink/3396139363845302/?__cft__\[0\]=AZVeCJtI38pe0zLK4n235B DnAn3EIWd_gNnm5s8kTH-ICEMJvuLsJxEhYrsnjDcvcnbfE4KFWIYPpYBRFYnpX-uyqMOCHh4KP3FcoxMr6tHV_0na6En0E_hOTQk0gOt9dvmL6rml3F8wltAuyrq_Pgy&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/1173316199460974/permalink/3396139363845302/?__cft__[0]=AZVeCJtI38pe0zLK4n235B DnAn3EIWd_gNnm5s8kTH-ICEMJvuLsJxEhYrsnjDcvcnbfE4KFWIYPpYBRFYnpX-uyqMOCHh4KP3FcoxMr6tHV_0na6En0E_hOTQk0gOt9dvmL6rml3F8wltAuyrq_Pgy&__tn__=%2CO%2CP-R)
13. Karkonoska Informacja Turystyczna
[https://www.facebook.com/karkonoskainformacjaturystyczna/posts/2894915140780753?__cft__\[0\]=AZXP2s543rIqZLAAY5yhNpgYC4Jv0rcPxlzPsFOMUryy-uPBa755Dp-a86HuSE3qozw8YcAi-HCwTl4e3BeBilTa8T0wmKDikOniegy-T3zQljxF1JvkkZ2GeXzJGp1GkcSPKjYdXjlmJr7flsMkM0l9fMK7EdLOps1BluGLRCrBsX3-7TKLJDsJlEDbOUdX4&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/karkonoskainformacjaturystyczna/posts/2894915140780753?__cft__[0]=AZXP2s543rIqZLAAY5yhNpgYC4Jv0rcPxlzPsFOMUryy-uPBa755Dp-a86HuSE3qozw8YcAi-HCwTl4e3BeBilTa8T0wmKDikOniegy-T3zQljxF1JvkkZ2GeXzJGp1GkcSPKjYdXjlmJr7flsMkM0l9fMK7EdLOps1BluGLRCrBsX3-7TKLJDsJlEDbOUdX4&__tn__=%2CO%2CP-R)
14. Wrocławska grupa Podróżników <https://www.facebook.com/groups/wrocgp/permalink/5060150117359498/>
15. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Wrocławskim <https://www.facebook.com/UTWwUWr/posts/3524948327560503>
16. PTTK Członkowie i sympatycy organizacji
<https://www.facebook.com/groups/115508058469433/permalink/3973550502665150/>
17. Promujemy Karkonosze
[https://www.facebook.com/groups/karkonosze.pro/permalink/697456097586364/?__cft__\[0\]=AZUG4qZO_WdVeiRdQyoBSGbcInVxoShsUefTjDufhJp1MGX5t6mmSzwjAHCBASkWXaA8XJsfeg9Oos6sATV2nhVTQpmuiOMwy3N8wv-vBHvgAzX7KJFCSimlMYoAsyU1cAaZaMypXraQcfj7kvjfn_&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/karkonosze.pro/permalink/697456097586364/?__cft__[0]=AZUG4qZO_WdVeiRdQyoBSGbcInVxoShsUefTjDufhJp1MGX5t6mmSzwjAHCBASkWXaA8XJsfeg9Oos6sATV2nhVTQpmuiOMwy3N8wv-vBHvgAzX7KJFCSimlMYoAsyU1cAaZaMypXraQcfj7kvjfn_&__tn__=%2CO%2CP-R)
18. Grupa dla studentów Politechniki Wrocławskiej
19. Uniwersytet III Wieku Uniwersytetu Ekonomicznego

Blogerzy i instagramerzy piszący o Dolnym Śląsku:

20. Bartek w Podróży
[https://www.facebook.com/bartekwpodrozypl/posts/2798067667100938?__cft__\[0\]=AZXHPPj7GDbkWMzPRz-9bXAxZ01KgLD2Cp2ePCYRrWZwUClvBdrzUSRz7PaGJqjWzXWsyYrMADTjXKBcGhUqeEsm5QaJcnPQM58X4d6y2yo7FP08oWAYr-_dn-pAckPnCfK_SZDBHjzAfk8059EMGvEL&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/bartekwpodrozypl/posts/2798067667100938?__cft__[0]=AZXHPPj7GDbkWMzPRz-9bXAxZ01KgLD2Cp2ePCYRrWZwUClvBdrzUSRz7PaGJqjWzXWsyYrMADTjXKBcGhUqeEsm5QaJcnPQM58X4d6y2yo7FP08oWAYr-_dn-pAckPnCfK_SZDBHjzAfk8059EMGvEL&__tn__=%2CO%2CP-R)
21. Łukasz Kędzierski <https://www.facebook.com/ikedzierskicom/posts/3619095118125917>
22. Dizajnuh <https://www.facebook.com/dizainuch/posts/1612760572229973>
23. Matka w mieście <https://www.facebook.com/matkawmiesciepl/posts/2788658088022981>
24. Dolny Śląsk dla Uli
[https://www.facebook.com/dolnyslaskdlauli/posts/3645697532186261?__cft__\[0\]=AZVQw_3h9fGRZrWwKSOaxVfrs9UpsCQkov055HbEis9DX9UqtjzYgvs4zP6bFBrIbWDXilbZN7bVQqUNsg-ij7x9UWwFU03i3h98Y9-C26U1HAZnopr1X-Ss7B9HkCXTtQxpS9oW20pk2IMTexVSwwQys&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/dolnyslaskdlauli/posts/3645697532186261?__cft__[0]=AZVQw_3h9fGRZrWwKSOaxVfrs9UpsCQkov055HbEis9DX9UqtjzYgvs4zP6bFBrIbWDXilbZN7bVQqUNsg-ij7x9UWwFU03i3h98Y9-C26U1HAZnopr1X-Ss7B9HkCXTtQxpS9oW20pk2IMTexVSwwQys&__tn__=%2CO%2CP-R)
25. The Beduins [https://www.facebook.com/theBeduins/posts/1936388683212430?__cft__\[0\]=AZWclcPO-OWsirmjurvDmZihcGbgfGepBPzqxgUtUFenpX0lWcu4bke9BOL2Ull0rVAP5HvYElQoflEdR_JCzybpMgo0mWo5CG04TRpuF4GBhx-iyULI92Fx5cdHfZzVATJdBJN8KUpTs2-GYxig3p2E&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/theBeduins/posts/1936388683212430?__cft__[0]=AZWclcPO-OWsirmjurvDmZihcGbgfGepBPzqxgUtUFenpX0lWcu4bke9BOL2Ull0rVAP5HvYElQoflEdR_JCzybpMgo0mWo5CG04TRpuF4GBhx-iyULI92Fx5cdHfZzVATJdBJN8KUpTs2-GYxig3p2E&__tn__=%2CO%2CP-R)
26. Podróże Hani
[https://www.facebook.com/PodrozeHani/posts/1846863022132729?__cft__\[0\]=AZU8vQdTrkMoh7bLOMANKPt3MP4Nux_mUAAQ6KzTjxmGazHdW90ZAwFERYariUOIOLw95T43Jbl-KBtj9ppn5nleynbY9gLN77QtEouhefX6n4LPopEa6lX4JrWqlkp6zSpEj86bagg0mUTDdjdVSw-WfiiHWPjC7QC6KOOnTQfUllgqizutW480ocsamrqu&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/PodrozeHani/posts/1846863022132729?__cft__[0]=AZU8vQdTrkMoh7bLOMANKPt3MP4Nux_mUAAQ6KzTjxmGazHdW90ZAwFERYariUOIOLw95T43Jbl-KBtj9ppn5nleynbY9gLN77QtEouhefX6n4LPopEa6lX4JrWqlkp6zSpEj86bagg0mUTDdjdVSw-WfiiHWPjC7QC6KOOnTQfUllgqizutW480ocsamrqu&__tn__=%2CO%2CP-R)
27. Makuch2000 – wzmianka na stories na Instagramie
28. Aga Bujala – wzmianka na stories na Instagramie

Grupy o turystyce w Polsce:

29. Ciekawe miejsca w Polsce warte zobaczenia
<https://www.facebook.com/groups/342479489274825/permalink/1613557498833678/>
30. Najpiękniejsze miejsca w Polsce
[https://www.facebook.com/groups/2241716136054310/permalink/3376614885897757/?__cft__\[0\]=AZVsSiHmrRFjLwKpZWy8VJ-05VRV1TbGvviVMXGMA5KHPgh6f2mYck_jUMnJWlpZnEgZ2lgvDRFw20q_iWe4SkWHpgL89W1vifkfIOOE2ykk46c5P3sr_FBgC-UT8zXeCdZr299RVoBH1-grj1NKYXh-&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/2241716136054310/permalink/3376614885897757/?__cft__[0]=AZVsSiHmrRFjLwKpZWy8VJ-05VRV1TbGvviVMXGMA5KHPgh6f2mYck_jUMnJWlpZnEgZ2lgvDRFw20q_iWe4SkWHpgL89W1vifkfIOOE2ykk46c5P3sr_FBgC-UT8zXeCdZr299RVoBH1-grj1NKYXh-&__tn__=%2CO%2CP-R)
31. Wędrówki po Polsce i nie tylko
[https://www.facebook.com/groups/2056646497695740/permalink/4358454060848294/?__cft__\[0\]=AZWID_FwXdluynx3kY6TXkM283YzuyOUmd6Q_UybilJVe8MijJ0DYcmuoKNkf_umJXF_Ojiz1yLUMn7uialQvOdVYcYIOHMKekPWT80Pykju9hyAdele8Eg4jVV5wrM63fmDziPkDbWQwpUCnyczI2i&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/2056646497695740/permalink/4358454060848294/?__cft__[0]=AZWID_FwXdluynx3kY6TXkM283YzuyOUmd6Q_UybilJVe8MijJ0DYcmuoKNkf_umJXF_Ojiz1yLUMn7uialQvOdVYcYIOHMKekPWT80Pykju9hyAdele8Eg4jVV5wrM63fmDziPkDbWQwpUCnyczI2i&__tn__=%2CO%2CP-R) Turystyka Forum – forum branży turystycznej
[https://www.facebook.com/groups/turystykaforum/permalink/1827449774099322/?__cft__\[0\]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyay_oQM6Qhvp430l6czZcdkXxknfQvWdfPxA6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDezb5XAGl60fDu6bGCKMfT3sFYvbO_8MsruWvGxruZATXHEdbtv02J6xSqA8g&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/turystykaforum/permalink/1827449774099322/?__cft__[0]=AZW58oTLvHs3e11UVRfDcyay_oQM6Qhvp430l6czZcdkXxknfQvWdfPxA6LM1Zsi7qnx6NA8u3AJyADsSjYfOtg0VxRnjuZrMezA5PPu7tfhKHwgDrDezb5XAGl60fDu6bGCKMfT3sFYvbO_8MsruWvGxruZATXHEdbtv02J6xSqA8g&__tn__=%2CO%2CP-R)
32. Pokaż dzieciom Polskę i świat <https://www.facebook.com/groups/215182522601513/permalink/856476045138821/>
33. Góry i ludzie <https://www.facebook.com/groups/gory.i.ludzie/permalink/687553385268996/>
34. Discover Polska
[https://www.facebook.com/groups/1737643889812317/permalink/3118470535062972/?__cft__\[0\]=AZWLvHkMjZeGv74Xb0h2EFxsQFLTBTjVbecjOidvGo3cx7rzjQ2Q9FcbDoEj34eqhPZ4GNSLGpPS-fAMOTIUvg-PkCSyhg173JK_gXs5xZFXZbOlqax-jmWta5UIVsqYWG4nThG_FDwnNajc63N0qNc&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/1737643889812317/permalink/3118470535062972/?__cft__[0]=AZWLvHkMjZeGv74Xb0h2EFxsQFLTBTjVbecjOidvGo3cx7rzjQ2Q9FcbDoEj34eqhPZ4GNSLGpPS-fAMOTIUvg-PkCSyhg173JK_gXs5xZFXZbOlqax-jmWta5UIVsqYWG4nThG_FDwnNajc63N0qNc&__tn__=%2CO%2CP-R)
35. Odkrywamy Polskę
[https://www.facebook.com/groups/tysiac.jeden.miejsc/permalink/2680240322287537/?__cft__\[0\]=AZVDFleBx59RrQ_dSbZxsTbC6wee1RDje3JmGAS-yUulaoczfyetCywKa9DHSF8fAfIHPn4SgUU5vT7xxdUOFLsmLG8ZDXyoAqy6RtZl2E58wdxEqEX-zFT3zO9HYfi8zVNxfCEUZY7dRFlg5fr&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/tysiac.jeden.miejsc/permalink/2680240322287537/?__cft__[0]=AZVDFleBx59RrQ_dSbZxsTbC6wee1RDje3JmGAS-yUulaoczfyetCywKa9DHSF8fAfIHPn4SgUU5vT7xxdUOFLsmLG8ZDXyoAqy6RtZl2E58wdxEqEX-zFT3zO9HYfi8zVNxfCEUZY7dRFlg5fr&__tn__=%2CO%2CP-R)
36. Turystyka rowerowa
[https://www.facebook.com/groups/1674234182812091/permalink/2882173915351439/?__cft__\[0\]=AZUzyuKHLAqQTVFdr6pUAZqUPKNeZnuFCqQ5pN_lqkL4S8nr-lyAwC7I7dAljQ3Uhc8FP8c0PMJ59C3fPeKByzRgQoiq7Sj2m4BPB-VViDG5336c_NwNN8LQ0DI256obouoKZ7j-9PZMPHJZTQMbm5z&__tn__=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/groups/1674234182812091/permalink/2882173915351439/?__cft__[0]=AZUzyuKHLAqQTVFdr6pUAZqUPKNeZnuFCqQ5pN_lqkL4S8nr-lyAwC7I7dAljQ3Uhc8FP8c0PMJ59C3fPeKByzRgQoiq7Sj2m4BPB-VViDG5336c_NwNN8LQ0DI256obouoKZ7j-9PZMPHJZTQMbm5z&__tn__=%2CO%2CP-R)

Grupy lokalne poza Dolnym Śląskiem:

1. Lubuskie: Niesamowite lubuskie
2. Wielkopolska: Kierunek Wielkopolska
<https://www.facebook.com/groups/kierunekwielkopolska/permalink/2810374752537680/>
3. Śląskie: grupy lokalne
4. Mazowieckie: grupy lokalne
5. Wałbrzych: Mama w mieście Wałbrzych

Portale internetowe:

37. Wiadomości turystyczne
http://www.wiadomosciturystyczne.pl/aktualnosci/3790,,,dolnoslaska_organizacja_turystyczna_pyta_o_turystyke_w_regionie_.html
38. Radio rodzina <https://www.radiorodzina.pl/2021/01/14/wystartowalo-badanie-turystow-na-dolnym-slasku-wez-udzial-i-wygraj-nagrody/>
39. Portale lokalne: m.in. Dzierżoniów, Ząbkowice Śląskie, Legnica, Wrocław (<https://www.tuwroclaw.com/wiadomosci,jak-w-2020-podrozowalismy-po-dolnym-slasku-wypelnij-ankiete-i-wygraj-nagrade,wia5-3266-58400.html>,
<https://doba.pl/wroclaw/artukul/badanie-turystow-na-dolnym-slasku-wez-udzial-i-wygraj-nagrody-/32717/13>)
40. Wykop.pl

LISTA WYKRESÓW:

Wykres 1 Pytanie M4: Województwo, w którym mieszkasz (N=1084)	9
Wykres 2 M2: Grupa wiekowa (N=1084)	9
Wykres 3 M5: Z kim podróżowałaś w 2020 po Dolnym Śląsku w 2020 roku? (N=1084)	10
Wykres 4 Pyt 2a-d Ile razy podróżowałaś/eś po Dolnym Śląsku w celach turystycznych w 2020 roku? A-wycieczki jednodniowe, b – wycieczki weekendowe (1-2noclegi), c- wycieczki kilkudniowe (3-6 noclegów), d- dłuższe wyjazdy (powyżej 7 noclegów).....	12
Wykres 5 pyt. 3. W jakich porach roku podróżowałaś/łeś po Dolnym Śląsku w celach turystycznych w 2020 roku?	13
Wykres 6 pyt. 5-8. W stopniu Dolny Śląsk /przyroda Dolnego Śląska/ zabytki i miejsca historyczne/ ofeta turystyczna (atrakcje, baza noclegowa, baza gastronomiczna) Dolnego Śląska jest dla Ciebie atrakcyjna turystycznie? (N=1084)	15
Wykres 7 pyt. 9. Które z wymienionych miejsc, atrakcji i możliwości wypoczynku są dla Ciebie najsilniejszym atutem turystycznym Dolnego Śląska? (N=1084)	17
Wykres 8 pyt 10. W jakim celu najczęściej jeździsz na wycieczki po Dolnym Śląsku? (N=1084).....	18
Wykres 9 Pyt, Czy w 2020 roku zmieniła się Twoja częstotliwość podróżowania po Dolnym Śląsku? (N=1084) .	19
Wykres 10 pyt. 4a Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/-eś częściej po Dolnym Śląsku? (N=288)	20
Wykres 11 Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/-eś częściej po Dolnym Śląsku? (N=288)	20
Wykres 12 Pyt. 4a Dlaczego w 2020 roku podróżowałaś/-eś częściej po Dolnym Śląsku? (N=288)Dlaczego podróżujemy rzadziej? (N=288)	20
Wykres 13 Pyt. Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Internet.....	33
Wykres 14 Pyt. Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Media tradycyjne i wydawnictwa	34
Wykres 15 Pyt. Skąd zazwyczaj czerpiesz informacje o miejscach, które chcesz odwiedzić? Gdzie znajdujesz inspiracje do podróży po Dolnym Śląsku? (N=1084) Kontakty bezpośrednie.....	34